



ЗВІТ

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОЦІНКИ ПОТРЕБ МОЛОДІ ЧЕРНІГІВЩИНИ

ПРОВЕДЕНИЙ
МОЛОДІЖНОЮ РАДОЮ
ПРИ ЧЕРНІГІВСЬКІЙ ОДА



СЕРПЕНЬ-ГРУДЕНЬ 2025 РОКУ

ЗМІСТ

1. РЕЗЮМЕ ДОСЛІДЖЕННЯ	3
1.1. Мета, завдання, період, цільова аудиторія, методологія	3
1.2. Ключові висновки дослідження	5
2. ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ	7
2.1. Загальні отримані статистичні дані щодо молоді та молодіжних рад області	7
2.2. Результати анкетування молоді Чернігівщини	8
2.3. Результати анкетування Молодіжних Рад області	31
2.4. Результати фокус-групових досліджень молоді Чернігівщини	41
2.5. Результати досліджень партнерських організації/ молодіжних рад в розрізі дослідження питань молодіжної політики Чернігівщини	45
3. ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ	47

1. РЕЗЮМЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

1.1. Мета, завдання, період, цільова аудиторія, методологія

Проведення дослідження стану молодіжної політики та потреб молоді в Чернігівській області зумовлене необхідністю комплексного розуміння актуальних викликів, очікувань і запитів молодих людей віком 14-35 років в умовах сьогодення. В умовах війни, демографічних змін та соціально-економічної нестабільності питання залучення молоді, створення можливостей для її розвитку та участі в житті громади є актуальним.

Дослідження дозволяє оцінити рівень активності молоді, бар'єри для участі у громадському житті, потреби у сфері освіти, зайнятості, дозвілля, безпеки та психічного здоров'я, а також визначити ефективність роботи молодіжних рад і механізмів участі на місцевому рівні. Отримані результати створюють підґрунтя для надання пропозицій до Програми «Молодь Чернігівщини» на 2026-2030 роки та формування дієвих молодіжних програм і заходів на місцевому рівні.

Особливо важливим є те, що дослідження поєднує кількісні та якісні методи (анкетування, фокус-групові дослідження, аналіз локальних оцінок потреб), що дає змогу не лише зафіксувати статистичні показники, а й глибше зрозуміти мотивацію, бар'єри та очікування молоді. Це дозволяє перейти від формального підходу до системного стратегування молодіжної політики на регіональному рівні.

Таким чином, проведення цього дослідження є своєчасним і стратегічно важливим кроком, спрямованим на посилення ролі молоді як активного суб'єкта розвитку громад, формування ефективних механізмів участі та створення умов для її самореалізації в Чернігівській області.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ. Дослідити загальний стан молодіжної політики та реалізації молодіжних ініціатив у Чернігівській області, оцінити потреби та виклики молоді (14–35 років) з метою використання результатів дослідження для вдосконалення обласної Програми «Молодь Чернігівщини» на 2026–2030 роки та формування ефективних молодіжних програм і заходів на місцевому рівні.

ПЕРІОД ПРОВЕДЕННЯ. Дослідження проводилося у період з серпня по грудень 2025 року.

ЦІЛЬОВА АУДИТОРІЯ. Молодь віком від 14 до 35 р. та члени молодіжних рад

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ:

- Проаналізувати поточний стан реалізації молодіжної політики в Чернігівській області на обласному та місцевому рівнях.
- Визначити основні потреби, запити та очікування молоді віком 14– 35 років у громадах області.
- Дослідити рівень залученості молоді до громадського життя, діяльності молодіжних рад та інших форм участі.
- Виявити ключові проблеми та бар'єри, що перешкоджають активній участі молоді у суспільному житті.
- Оцінити ефективність механізмів комунікації між молоддю, органами місцевого самоврядування та молодіжними радами.

МЕТОДОЛОГІЯ. Для проведення оцінки потреб молоді Чернігівської області було застосовано **змішаний підхід**, що поєднує якісні та кількісні методи збору даних: анкетування молоді Чернігівської області та анкетування молодіжних рад області; фокус-групові дослідження (ФГД); аналіз оцінки потреб, що були проведені протягом року в різних громадах та отримані в ході здійснення ФГД.

1.2. Ключові висновки дослідження

- Дослідження засвідчило, що **молодь Чернігівської області має обмежену поінформованість про існуючі програми стажування, практики та навчальні можливості**, які реалізуються на національному й регіональному рівнях. інформація про стажування в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, громадських організаціях та міжнародних програмах є фрагментарною та не систематизованою. Основними причинами цього є відсутність єдиного комунікаційного каналу, слабка інформаційна кампанія в громадах.
- Разом з тим, дослідження виявило **недостатній рівень поінформованості** молоді щодо діяльності молодіжних рад, їхніх повноважень та можливостей участі. Частина респондентів не має чіткого розуміння, що таке молодіжна рада, які функції вона виконує та яким чином молоді люди можуть долучитися до її роботи або бути корисними у межах її діяльності.
- Значна частка респондентів зазначила **бажання долучатися до волонтерської діяльності**, однак не володіє інформацією про наявні можливості, механізми приєднання чи алгоритм організації волонтерських ініціатив у своїй громаді. Відсутність чітких каналів комунікації та координації у сфері волонтерства знижує рівень реалізації потенціалу молоді у цьому напрямку.
- **Обмежена кількість робочих місць** у громадах створює ризики відтоку молоді та зниження рівня її економічної активності. за результатами дослідження, працевлаштування за отриманою спеціальністю для значної частини молодих людей є проблематичним. Водночас складнощі виникають і з пошуком роботи не за фахом, що свідчить про загальний дефіцит можливостей на локальному ринку праці. У зв'язку з цим молодь змушена шукати тимчасові підробітки або неформальні джерела доходу, що не завжди сприяє професійному розвитку та стабільності. Разом із тим, на запитання щодо готовності проходити стажування або брати участь у програмах професійного розвитку респонденти продемонстрували достатньо високий рівень зацікавленості.
- Результати дослідження свідчать про чітко сформований **запит молоді на створення та оновлення молодіжної інфраструктури**, що сприятиме її особистісному й професійному зростанню. Найбільш актуальними є потреби у сучасному освітньому обладнанні, зокрема в закладах освіти, які перебувають у процесі ремонту або відновлення. Молодь також наголошує на необхідності створення комфортних молодіжних просторів і зон для навчання та відпочинку, які могли б стати осередками спілкування, ініціативності та громадської активності.

- **Наявний запит на розвиток якісного дозвілля** та неформальної освіти – тренінгів (лідерських навичок, підприємницьких навичок, сексуальної освіти, тощо), воркшопів, тематичних зустрічей, велотурів, Форумів.
- **Безпековий фактор.** В умовах воєнного стану безпековий компонент залишається одним із визначальних чинників адже він впливає на рівень активності молоді, можливості проведення масових заходів, функціонування молодіжних просторів та реалізацію довгострокових програм розвитку.
- Результати дослідження свідчать, що молоді люди демонструють **готовність брати активну участь** у житті громади, ініціювати проєкти та долучатися до процесів ухвалення рішень за умови наявності підтримки з боку органів місцевого самоврядування. водночас молодь очікує не лише формального залучення, а й реального партнерства та відкритості до діалогу.
- **Недостатня кількість або повна відсутність заходів**, спрямованих на формування національної свідомості та громадянської відповідальності молоді. Зокрема, йдеться про організацію вишколів, тренінгів з домедичної допомоги, заходів з вшанування Героїв та пам'ятних дат, а також інших ініціатив.
- Дослідження засвідчило **відсутність/недостатню кількість організованих кар'єрних подій і профорієнтаційних програм** для молоді, зокрема ярмарків вакансій, зустрічей із роботодавцями, презентацій освітніх можливостей та практичних тренінгів з планування кар'єри.
- **Інституційна мережа молодіжної участі** сформована частково та нерівномірно. У області функціонує 23 молодіжні ради, однак не всі громади мають створені або активні консультативно-дорадчі органи. Частина громад не продемонструвала достатньої комунікаційної спроможності у відповідях на офіційні запити. Існує запит на підтримку в стратегуванні, річному плануванні, структуризації діяльності та адвокації програм стажувань і розвитку волонтерства на місцевому рівні.

2. ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

2.1. ЗАГАЛЬНІ ОТРИМАНІ СТАТИСТИЧНІ ДАНІ ЩОДО МОЛОДІ ТА МОЛОДІЖНИХ РАД

З метою визначення чисельності молоді в регіоні 18.09.2025 р. до Головного управління статистики у Чернігівській області було надіслано запит щодо надання інформації про кількість молоді станом на 2024 рік. У відповіді зазначено, що з березня 2022 року отримання повних адміністративних даних щодо чисельності населення та його складу по всіх адміністративно-територіальних одиницях є неможливим у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України. Відповідно, оприлюднення якісної статистичної інформації щодо чисельності населення призупинено до отримання повних даних та проведення чергового Всеукраїнського перепису населення.

З огляду на відсутність актуальних статистичних показників, аналіз стану молодіжної політики здійснювався через вивчення інституційної спроможності громад, зокрема наявності молодіжних рад як консультативно-дорадчих органів при органах місцевого самоврядування. Протягом липня-серпня 2025 року на адресу 57 сільських та селищних рад області було надіслано запити щодо наявності або відсутності молодіжних рад. Станом на грудень 2025 р. отримано 43 відповіді.

За результатами зібраної інформації встановлено, що в Чернігівській області функціонує 23 молодіжні ради. Це свідчить про наявність базової інфраструктури молодіжної участі, однак водночас демонструє нерівномірність розвитку молодіжної політики у громадах. Частина територіальних громад не надала відповіді на запити, що може вказувати як на організаційні труднощі, так і на недостатню інституційну увагу до розвитку молодіжного напрямку. Варто зауважити, що ненадали відповідь на запит: Холминська міська рада, Семенівська міська рада, Батуринська міська рада, Бобровицька міська рада, Борзнянська міська рада, Вертіївська сільська рада, Дмитрівська сільська рада, Комарівська сільська рада, Крутівська сільська рада, Макіївська сільська рада, Мринська сільська рада, Плисківська сільська рада, Линовицька селищна рада, Олишівська селищна рада, Седнівська селищна рада.

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ АНКЕТУВАННЯ МОЛОДІ ЧЕРНІГІВЩИНИ

Для збору даних про потреби та інтереси молоді було обрано анкетування як основний метод, оскільки воно дозволяє охопити широку аудиторію, отримати структуровану інформацію та виявити ключові тенденції серед різних груп молоді.

Участь у опитуванні взяли **444 респонденти віком від 14 до 35 років**. Оскільки вибірка не є репрезентативною для всієї області, отримані дані відображають саме ту молодь, яка брала участь у дослідженні, і дозволяють виявити основні тенденції та проблеми, що хвилюють молодь у регіоні.

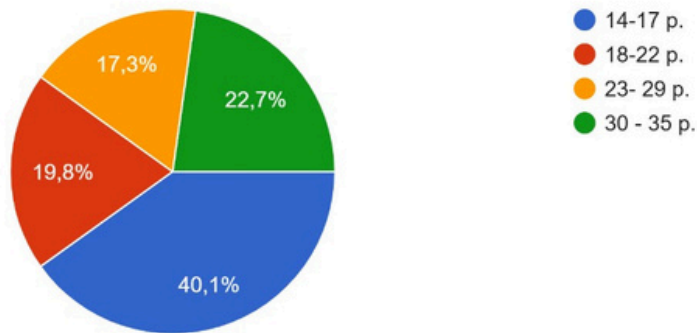
Разом з тим, для досягнення цілей дослідження молодь було розподілено на чотири вікові групи: 14-18, 18-24, 24-29 та 29-35 років. Такий поділ широко використовується міжнародними організаціями, зокрема ООН, UNICEF та ЮНЕСКО, а також у національних соціологічних дослідженнях потреб молоді в Україні. Він дозволяє врахувати різні етапи життя, потреби та активність молодих людей - від учнівської та студентської молоді до молодих фахівців і управлінців. Використання цього підходу у нашому дослідженні дає змогу системно оцінити потреби, проблеми та потенціал молоді Чернігівської області.

Відтак,

- **14-18 років** - ця група здебільшого охоплює учнівську молодь області, яка активно визначається з освітніми та професійними орієнтирами з урахуванням потреб регіонального ринку праці та здобуває первинний досвід участі у житті своїх громад та області (учнівське самоврядування, волонтерство).
- **18-24 роки** - молодь цієї групи, як правило, здобуває фахову передвищу або вищу освіту в закладах області або інших регіонах України, поєднує навчання з початком трудової діяльності та активно шукає шляхи самореалізації та закріплення в області.
- **24-29 років** - молоді фахівці, які вже визначилися з професійними пріоритетами, але в умовах воєнного стану та економічної нестабільності часто стикаються з труднощами офіційного працевлаштування, забезпечення гідних умов праці та житла в населених пунктах області.
- **29-35 років** - молодь, що має значний професійний, управлінський або науковий досвід. Ця група є основою для формування сімей, виховання дітей та активно залучається до управління, підприємництва та відбудови регіону, водночас часто потребуючи перекваліфікації для відповідності сучасним вимогам.

Рис.1 Розподіл за віком

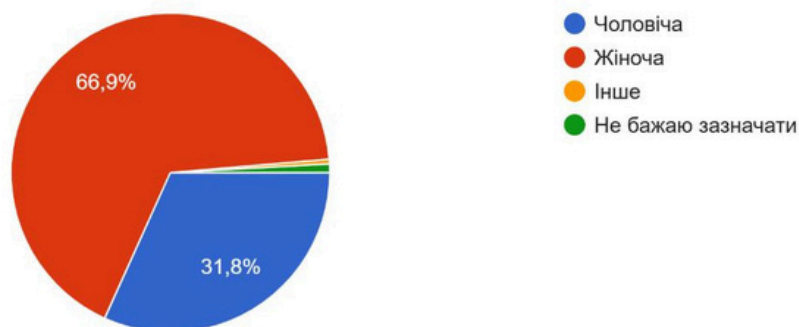
1. Вкажіть Ваш вік
444 відповіді



Серед учасників опитування молоді Чернігівської області найбільшу частку становлять підлітки віком **14–17 років (40,1%)**. Далі йдуть молоді люди 18–22 років (**19,8%**), 23–29 років (**17,3%**) та 30–35 років (**22,7%**). Така структура показує, що опитування охопило широку вікову когорту молоді, що дозволяє отримати комплексне уявлення про потреби та пріоритети різних вікових категорій у регіоні.

Рис.2 Розподіл за статтю

2. Виберіть вашу стать
444 відповіді



Серед учасників опитування більшість становлять жінки — 66,9% (297 респондентів). Частка чоловіків складає 31,8% (141 респондент). Ще 0,9% (4 респонденти) не побажали зазначати стать, а 0,5 % (2 респонденти) обрали інший варіант.

Більша частка представників жіночої статі серед респондентів свідчить про їх більшу активність у участі в опитуваннях та зацікавленість у питаннях молодіжної політики й розвитку молодіжних ініціатив. Водночас це може свідчити про нижчий рівень залученості молоді з числа представників чоловічої статі до дослідницьких процесів та молодіжної діяльності, що доцільно враховувати під час наступних опитувань (оцінки потреб).

Зайнятість та сфера діяльності. Серед учасників опитування найбільшу частку становлять працюючі респонденти — 39,6% (176 осіб). Значною також є частка школярів — 28,2% (125 осіб) та студентів — 24,8% (110 респондентів). Безробітні складають 4,7% (21 особа), ще 2,7% (12 осіб) обрали варіант «інше». Разом із тим, 8,8% респондентів (39 осіб) зазначили, що є внутрішньо переміщеними особами.

Рис.3 Поточна діяльність респондентів

3. Ваша поточна діяльність:
444 відповіді

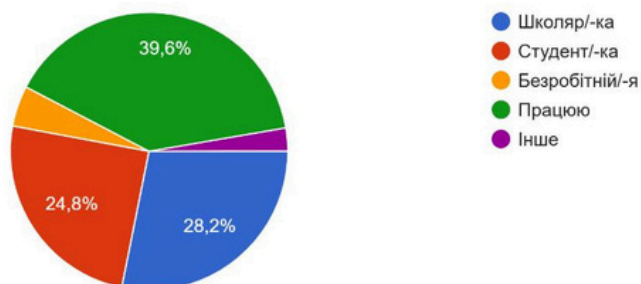
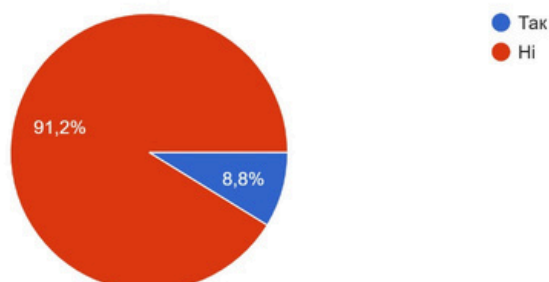


Рис.4 Представники з числа ВПО

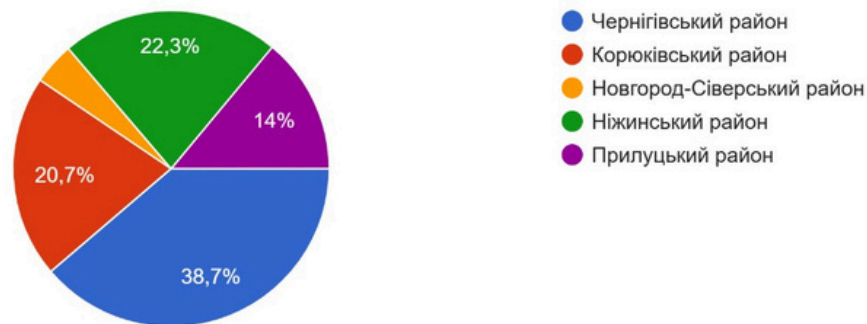
4. Чи є Ви внутрішньо переміщеною особою?
444 відповіді



Територіальний розподіл респондентів. Найбільша частка учасників опитування представляє Чернігівський район - 38,7% (172 особи), далі - Ніжинський район - 22,3% (99 осіб), Корюківський район - 20,7% (92 особи) та Прилуцький район - 14% (62 особи). Найменшою є частка респондентів з Новгород-Сіверського району - 4,3% (19 осіб). Відповідно, дані результати свідчать про найбільшу залученість молоді з Чернігівського району, що може бути пов'язано з вищою концентрацією молодіжних ініціатив, освітніх закладів та кращою доступністю інформації про опитування. Водночас участь молоді з усіх районів області дозволяє отримати загальне уявлення про регіональні відмінності у потребах та викликах молоді.

Рис.5 Район проживання респондентів

5. Вкажіть район в якому Ви проживаєте
444 відповіді



Респонденти та респондентки були представниками таких громад Чернігівської області: Бахмацька ТГ (48 осіб), Бобровицька ТГ (1 особа), Варвинська ТГ (3 особи), Гончарівська ТГ (2 особи), Городнянська ТГ (22 особи), Деснянська ТГ (1 особа), Дмитрівська ТГ (13 осіб), Добрянська ТГ (8 осіб), Іванівська ТГ (2 особи), Ічнянська ТГ (3 особи), Київська ТГ (2 особи), Киселівська ТГ (1 особа), Козелецька ТГ (13 осіб), Комарівська ТГ (1 особа), Коропська ТГ (12 осіб), Корюківська ТГ (8 осіб), Крутівська ТГ (3 особи), Куликівська ТГ (2 особи), Ладанська (1 особа), Любецька (1 особа), Михайло-Коцюбинська ТГ (7 осіб), Ніжинська ТГ (39), Прилуцька ТГ (50 осіб), Чернігівська ТГ (53 особи), Сновська ТГ (11 осіб), Менська ТГ (58 осіб), Новгород-Сіверська ТГ (2 особа), Олишівська ТГ (2 особи), Остерська ТГ (13 осіб), Ріпкінська ТГ (12 осіб), Семенівська ТГ (4 особи), Славутицька ТГ (1 особа), Талалаївська ТГ (4 особи), Сосницька ТГ (13 осіб), Старобілоуська ТГ (1 особа), Сухополов'янська ТГ (4 особи), Тупичівська ТГ (9 осіб), Холминська ТГ (4 особи). Дані про громаду проживання 9 респондентів не були визначені.

Загальна привабливість міста для молоді. У межах опитування респонденти та респондентки оцінили загальну привабливість свого міста для молоді за шкалою від 1 до 10. Загалом було отримано 444 відповіді. Результати свідчать, що оцінки є досить розподіленими, проте з фокусом в середньому та вище середнього діапазоні. Найбільша кількість респондентів надала оцінку 7 балів - 18,7% (83 особи). Також поширеними є оцінки 5 балів — 16,9% (75 осіб) та 6 балів — 12,8% (57 осіб). Низькі оцінки (1–3 бали) надали відносно менше респондентів: 1 бал — 6,3%, 2 бали — 7%, 3 бали — 10,4%. Високі оцінки (8–10 балів) загалом склали помітну, але не домінуючу частку: 8 балів — 8,8%, 9 балів — 2,3%, 10 балів — 7,9%.

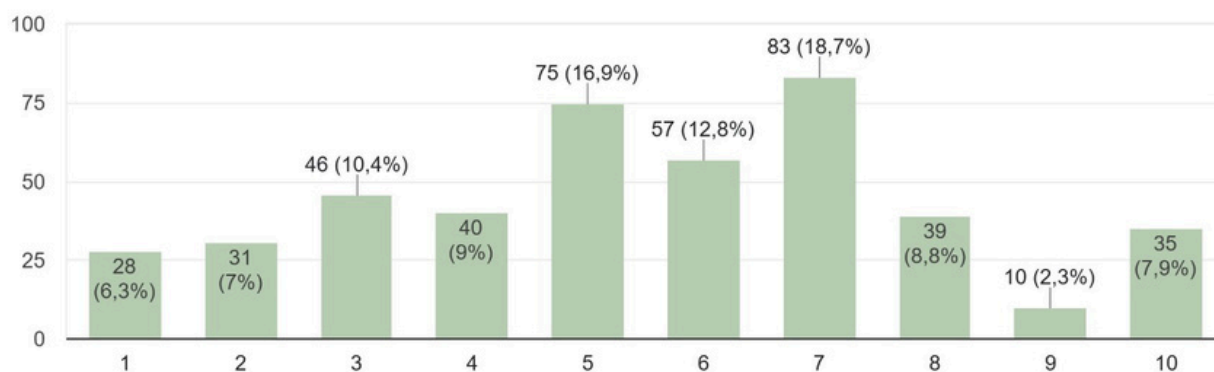
Найвища привабливість визначена: Корюківський та Чернігівський райони демонструють найвищі показники лояльності молоді. Зокрема, обласний центр (4.08) сприймається як найбільш комфортне місце для життя. Корюківка має високий показник (4.0). Це часто свідчить про сильну локальну громаду або ефективну роботу молодіжних просторів.

Зона ризику: Нижчі бали в Новгород-Сіверському районі можуть бути пов'язані з безпековою ситуацією та інфраструктурними викликами через географічне розташування. У містах як Мена та Новгород-Сіверський спостерігається нижчий рівень задоволеності. В анкетах респонденти з цих міст частіше вказують на відсутність «місць для самореалізації» та «низьку активність молодіжних рад».

Загальний тренд: Середній показник по всій області становить приблизно 3.81/5, що є позитивним результатом, проте вказує на наявність запиту на покращення умов (дозвілля, робочі місця, безпека).

Рис.6 Загальна привабливість міста для молоді

7. Оцініть загальну привабливість Вашого міста для молоді
444 відповіді



Долученість молоді до суспільного життя. Згідно з результатами опитування, участь молоді Чернігівської області у суспільному житті розподіляється наступним чином: 42,8% респондентів (190 осіб) зазначили, що іноді беруть участь у подіях, 20,9% (93 особи) – хотіли б, але не знають як долучитись; 20,3% (90 осіб) – активно долучаються, 16% (71 особа) зауважила, що їм це не цікаво. Результати свідчать, що близько половини опитаних молоді демонструють певну активність у суспільному житті, проте тільки п'ята частина є активними учасниками. Значна частина (20,9%) проявляє інтерес, але відчуває брак інформації, що вказує на потребу у посиленні інформуванні та створенні доступних можливостей залучення. Частина молоді (16%) не зацікавлена у долученні, що може відображати як низьку мотивацію, так і відсутність цікавих форматів участі.

Рис.7 Долученість молоді до суспільного життя

8. Чи долучаєтесь Ви до суспільного життя в громаді?
444 відповіді



Молодіжна інфраструктура. 65,8% респондентів зазначили, що мають в своєму населеному пункті Молодіжний Центр; 55,6% - Молодіжну Радку. Натомість 9,5% зазначили, що мають виключно молодіжний центр; 7,7% - виключно Молодіжну. Більшість молоді має доступ до хоча б одного з елементів молодіжної інфраструктури, що свідчить про певну базу для розвитку молодіжної активності (Рис.8).

Респондентам, у чийх громадах є Молодіжний центр, було запропоновано оцінити його діяльність за шкалою від 1 до 5 (де 1 – дуже погано, 5 – відмінно). Відтак, 420 респондентів зазначили, 4,3% респондентів (18 осіб) – оцінюють як дуже погано; 5,5% (23 особи) – скоріше погано; 19% (80 осіб) – оцінюють як задовільно; 26% (109 осіб) – добре, 17,9% (75 осіб) – відмінно; 27,4% (115 осіб) – нічого не знають про роботу молодіжних центрів. Більшість респондентів, які знайомі з діяльністю Молодіжного центру, оцінюють її позитивно. Натомість майже третина опитаних не мають інформації про діяльність центру, що свідчить про потребу у інформуванні та залученні молоді до активностей (Рис. 9).

Респондентам було запропоновано оцінити, наскільки цікаві їм заходи Молодіжного центру. 14,5% (61 особа) оцінили їх як дуже цікаві, 34,6% (146 осіб) – як частково цікаві, тоді як 10,7% (45 осіб) вважають їх нецікавими. При цьому 27% (114 осіб) важко відповісти або не відвідували центр, а 13,3% (56 осіб) зазначили, що у їхньому населеному пункті Молодіжний центр відсутній (Рис.10).

Висока оцінка заходів спостерігається у майже половини респондентів (49,1%), що свідчить про привабливість діяльності Центрів для молоді. Однак значна частина не має уявлення про роботу Центру або не відвідує його, що підкреслює важливість покращення інформування молоді.

Респондентам було запропоновано оцінити, наскільки Молодіжна рада впливає на життя молоді у їхній громаді. **14% (62 особи)** вважають, що рада дуже сильно впливає та реалізує важливі ініціативи, **30% (133 особи)** – що частково впливає, беручи участь у деяких заходах. Водночас **15,5% (69 осіб)** вважають, що її вплив слабкий або не помітний, а **5,4% (24 особи)** – що зовсім не впливає. Ще **9,9% (44 особи)** зазначили, що рада функціонує переважно формально, **5,9% (26 осіб)** – що вона відсутня у їхній громаді, а **19,4% (86 осіб)** нічого не чули про діяльність Молодіжної ради (Рис. 11). Аналіз показує, що лише частина молоді відчуває реальний вплив Молодіжної ради, тоді як значна частина або не знає про її діяльність, або оцінює її роботу як формальну чи слабку.

Рис. 8 Молодіжна інфраструктура



Рис.9 Діяльність Молодіжних Центрів

10. Якщо у вашій громаді є Молодіжний центр – як ви оцінюєте його діяльність? 1. (Оцініть за шкалою від 1 до 5, де 1 – дуже погано, 5 – відмінно)

420 відповідей

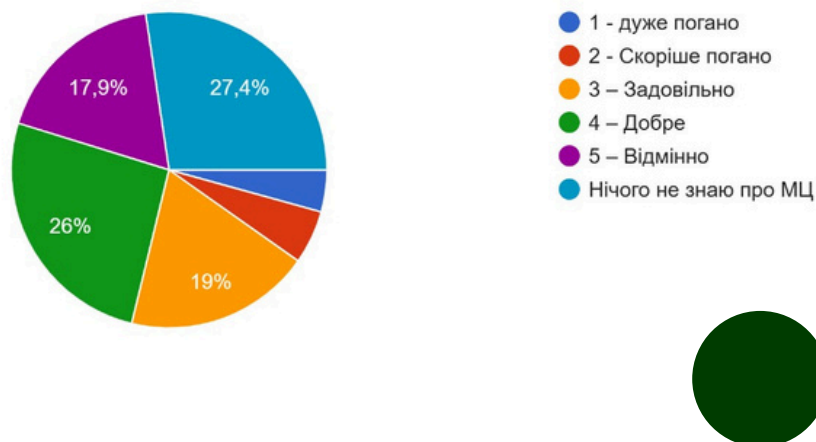


Рис. 10 Актуальність заходів Молодіжних Центрів

11. Наскільки актуальні для Вас заходи, які проводить Молодіжний центр?

422 відповіді

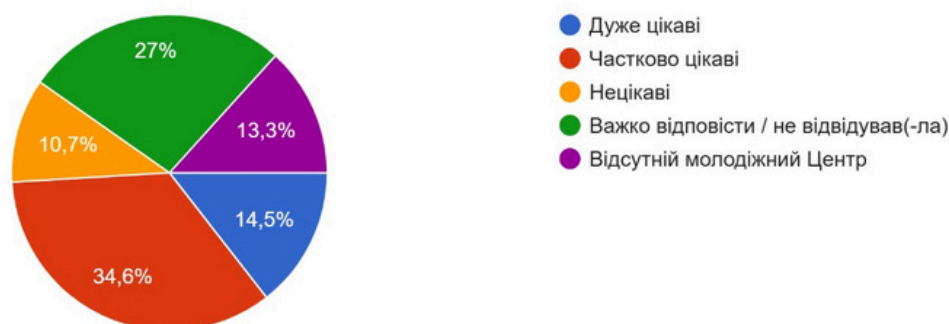


Рис.11 Вплив Молодіжної ради на життя молоді

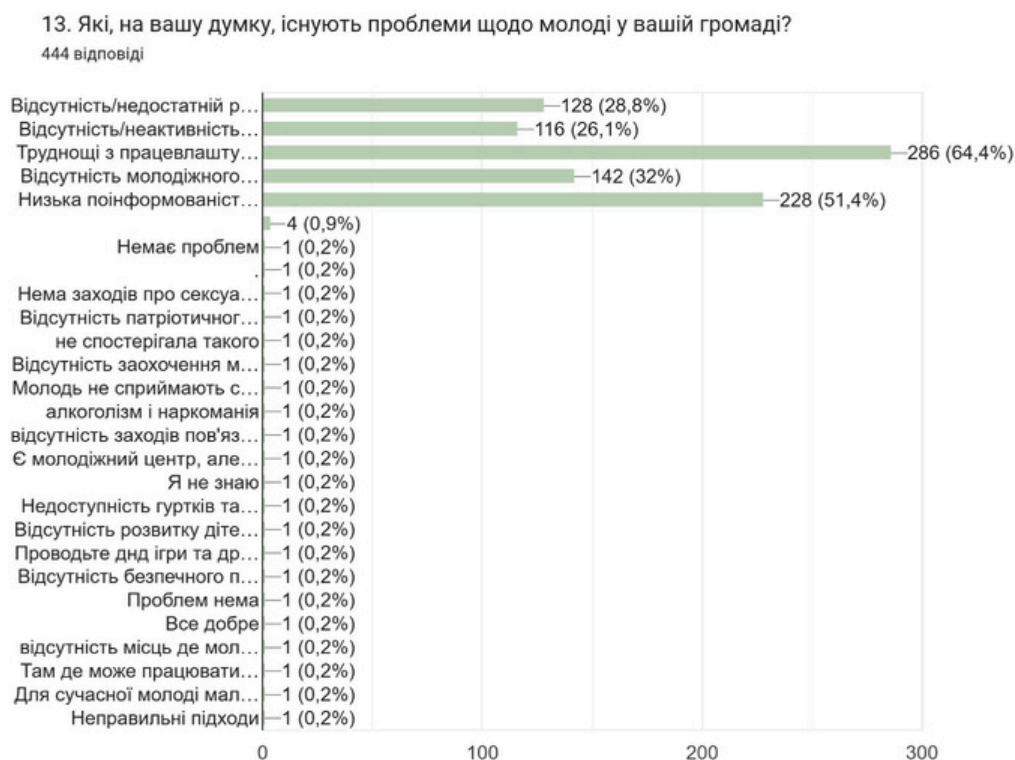
12. Наскільки, на вашу думку, Молодіжна рада у Вашій громаді впливає на життя молоді?

444 відповіді



Труднощі, з якими стикається молодь в громадах. Респондентам було запропоновано оцінити проблеми, з якими стикається молодь у їхній громаді. Найбільш поширеною проблемою виявилися труднощі з працевлаштуванням, на яку вказали 64,4% (286 осіб). Значна частина молоді також відзначила низьку поінформованість про можливості для молоді в громаді чи області – 51,4% (228 осіб). Ще поширеними проблемами є відсутність або недостатній рівень неформальної освіти (28,8%, 128 осіб) та відсутність або неактивність Молодіжної ради (26,1%, 116 осіб). Крім того, 32% респондентів (142 особи) зазначили про відсутність молодіжного простору. Варто зауважити, що респонденти могли обрати декілька варіантів відповідей, а також написати власний. Відтак, було зазначено наступне: «відсутність місць де молодь могла б реально весело провести час..»; «мало розвиваючих і розважаючих заходів»; «Молодь не сприймають серйозно, вважають її не кваліфікованою, не зважають на реальні інтереси (крім якихось заходів які нічого не вирішують)»; «Відсутність заохочення молоді»; «Відсутність безпечного простору; «відсутність заходів пов'язаних з національно-патріотичним вихованням, вишколи...»; «Недоступність гуртків та позакласної освіти для сільських дітей та малозабезпечених сімей...; «Відсутність патріотичного виховання, вшанування пам'яті Героїв, розвиток культури молоді..»; «Нема заходів про сексуальну освіту» (Рис.12).

Рис.12 Труднощі, з якими стикається молодь у громадах



Обізнаність щодо грантових і стажувальних програм на місцевому та національному рівні. Респондентам було запропоновано оцінити, наскільки вони знають про гранти та програми стажувань у своїй громаді та на національному рівні. Лише 12,8% (57 осіб) зазначили, що добре обізнані, 30,2% (134 особи) – частково знають про такі можливості, тоді як 53,2% (236 осіб) взагалі не мають інформації. Ще 3,8% (17 осіб) висловили бажання дізнатися більше про доступні програми. Аналіз показує, що більшість молоді Чернігівської області не має достатньої інформації про гранти та стажування, що обмежує їхні можливості для розвитку, професійного зростання та участі у громадських ініціативах. Потреба у більш ефективному інформуванні та просуванні цих можливостей є очевидною, особливо через доступні канали комунікації у громадах (Рис.13).

Респондентам було запропоновано оцінити, чи цікавить їх участь у програмах оплачуваних стажувань на підприємствах та установах громади або Чернігівської області з умовою строкового стажування на один рік. 39,9% (177 осіб) висловили зацікавленість і готовність брати участь, 19,4% (86 осіб) не зацікавлені, а 39,2% (174 особи) не впевнені. Також у респондентів була можливість залишити власний варіант відповіді: «Так, якщо стажування буде оплачене по домовленості», «Якщо це формат стажування, як в Київській школі економіки - так, коли є гідна, повноцінна ЗП, гарні умови праці, компенсації проживання(за потреби), менторський супровід на всіх рівнях...» Рис.14).

Респондентам було запропоновано визначити сфери, у яких вони хотіли б проходити стажування, з можливістю обрати кілька варіантів. Серед запропонованих напрямів були: ІТ та програмування, фінанси й економіка, освіта та наука, юриспруденція, творчі індустрії, медицина та фармацевтика, туризм і готельно-ресторанна справа, сільське господарство (агросектор), державні установи та органи місцевого самоврядування, а також можливість зазначити іншу сферу власноруч.

Найбільший інтерес молодь виявила до творчих індустрій – 35,8% (159 осіб), а також до державних установ та органів місцевого самоврядування – 32,9% (146 осіб). Високий рівень зацікавленості також спостерігається у сфері ІТ та програмування – 25,7% (114 осіб). Серед інших популярних напрямів стажування респонденти зазначили туризм і готельно-ресторанну справу – 22,5% (100 осіб), освіту та науку – 22,3% (99 осіб), а також фінанси та економіку – 21,8% (97 осіб). Меншою, проте помітною, є зацікавленість у сільському господарстві та агросекторі – 16,2% (72 особи) та юриспруденції – 14% (62 особи).

Найменший рівень зацікавленості зафіксовано у сфері медицини та фармацевтики – 12,6% (56 осіб). Загалом результати свідчать про різноманітність професійних інтересів молоді та підкреслюють доцільність розвитку програм стажувань у кількох напрямках одночасно, зокрема у творчому секторі, публічному управлінні та ІТ, як найбільш запитуваних серед респондентів. Серед власних варіантів відповідей респонденти також зазначали такі напрями стажувань, як: «я хочу стати електриком»; «Будівництво»; «Бьюті сфера»; «ветеринара медицина»; «Військовий»; «Психологія»; «Інженерія»; «Логістика»; «Підприємницька діяльність, інженерія, робота в лабораторії»; «Підприємства харчової промисловості»; «Повар»; «Психологія та рекреація»; «Спорт»; «Фотограф»; «Хімічні технології»; «Щось з комунікацією»; «Цікавить стажування за кордоном» (Рис.15).

Рис.13 Обізнаність щодо грантових і стажувальних програм на місцевому та національному рівні

14. Чи знаєте Ви про гранти, програми стажувань у Вашій громаді або національному рівні?
444 відповіді

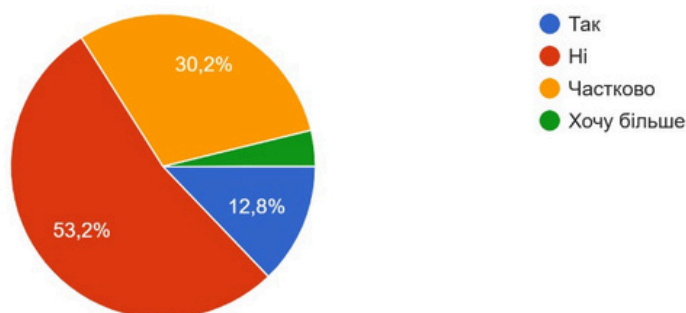
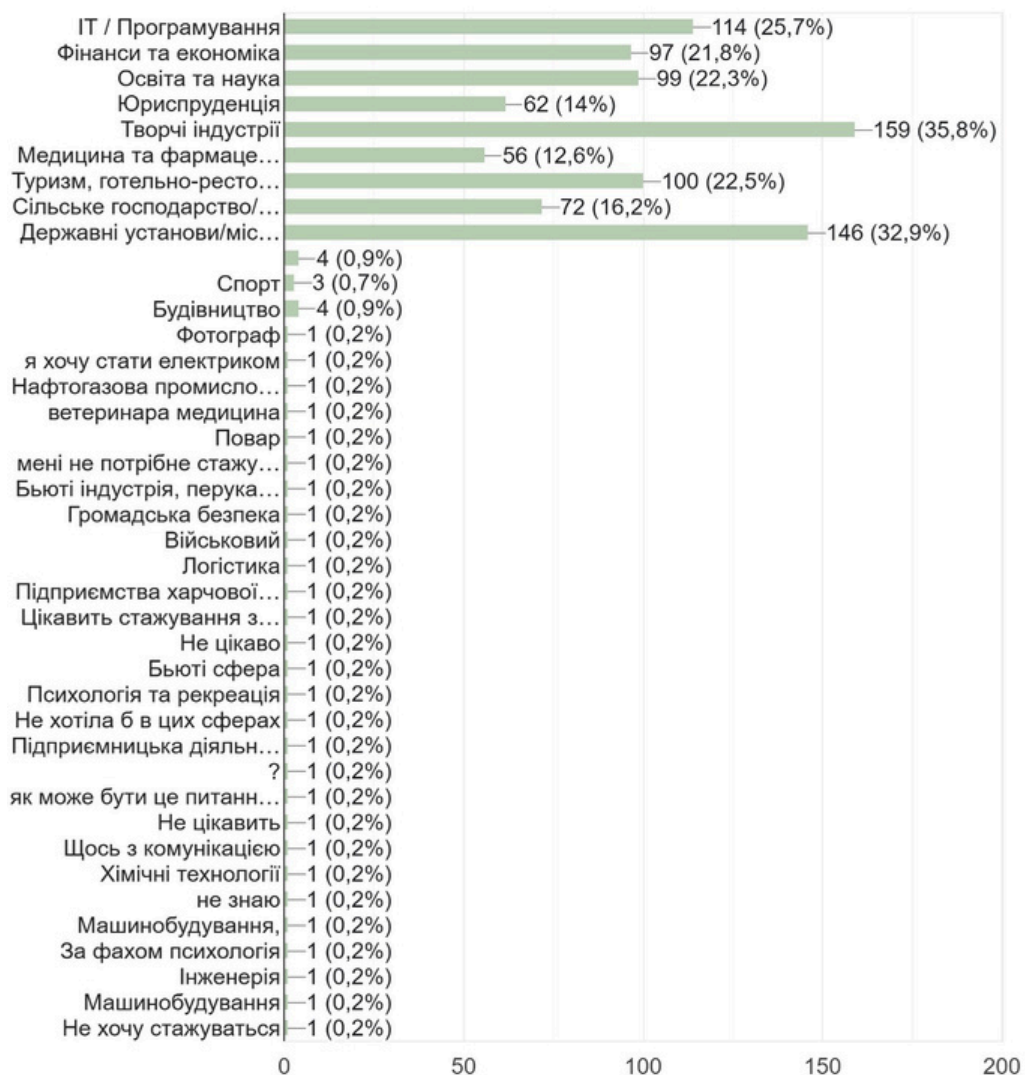


Рис.14 Зацікавленість молоді в участі у програмах оплачуваних стажувань

18. Чи цікавить Вас участь у програмі оплачуваних стажувань на підприємствах/установах Вашої громади та Чернігівської області вцілому з умовою строкового стажування (на 1 рік)?
444 відповіді



Рис.15 Сфери зацікавленості молоді для проходження стажувань



Зайнятість та працевлаштування молоді. Респондентам було запропоновано вказати свій нинішній стан зайнятості. 49,4% (218 осіб) наразі не працюють, 38,1% (168 осіб) працюють офіційно, а 12,5% (55 осіб) – неофіційно (Рис.16). Серед тих, хто працює, тільки 20,3% (90 осіб) працюють за фахом, тоді як 65,1% (289 осіб) виконують роботу, не пов'язану з їхньою спеціальністю (Рис.17). Аналіз показує, що велика частина молоді або не має роботи, або працює не за фахом, що вказує на труднощі з працевлаштуванням у сфері професійної підготовки та потребу у розвитку кар'єрного консультування, стажувань і програм підтримки молоді на місцевому ринку праці.

На запитання наскільки просто було знайти місце роботи у громаді, 294 респонденти зауважили: «важко», «мене самого знайшли», «не можу знайти роботу», «Побачила оголошення на сайті селищної ради», «Працюю віддалено та не в своїй громаді бо тут не змогла знайти роботу», «Просто знайти роботу, але непросто знайти з гідну заробітну платню», «Робочих місць з достойною за/графіком та по душі-нема».

Разом з тим, респондентам було запропоновано оцінити, чи мають вони бажання відкрити власну справу та стати підприємцями. 67,6% (300 осіб) зазначили, що хотіли б започаткувати власний бізнес, 28,8% (128 осіб) не планують підприємницьку діяльність, а 3,6% (16 осіб) вже є підприємцями (Рис.18).

Респондентам було запропоновано визначити фактори, які, на їхню думку, заважають молоді відкривати власну справу, з можливістю обрати кілька варіантів відповідей. Найбільш суттєвим бар'єром респонденти визначили брак фінансових ресурсів — 79,3% (352 особи). Також значна частина молоді вказала на недостатню поінформованість про можливості для молоді, зокрема гранти, навчальні та стажувальні програми — 62,2% (276 осіб). Крім того, серед ключових перешкод молоді називає брак знань та практичного досвіду — 58,1% (258 осіб), а також страх невдачі — 54,3% (241 особа).

Менш поширеним, але все ж значущим бар'єром є відсутність наставництва, яку зазначили 36,5% респондентів (162 особи). Разом з тим, респонденти мали можливість залишити власні варіанти відповідей, серед яких було зазначено наступне: «Корупція...»; «система податків в держав. відсутність підтримки з боку держави»; «Війна»; «Страх бізнесу в країні»; «Відсутність підтримки» (Рис. 19).

Загалом результати демонструють комплексний характер проблеми, що стримують розвиток підприємництва, та підкреслюють доцільність поєднання фінансових інструментів, освітніх програм, менторської підтримки та ефективного інформування для стимулювання підприємницької активності молоді.

Рис.16 Трудова зайнятість молоді

15. Чи працюєте Ви зараз?

441 відповідь

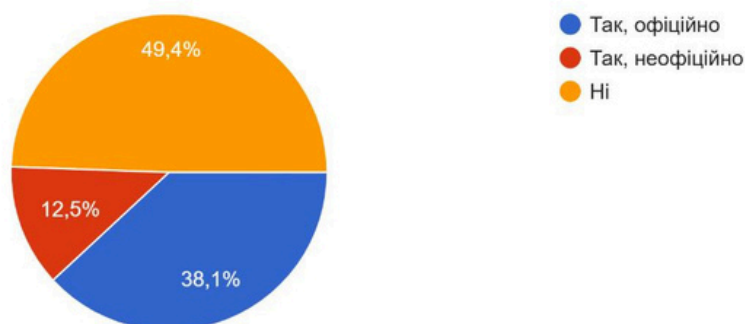


Рис.17 Працевлаштування молоді за фахом

16. Якщо відповідь на попереднє питання «так» - працюєте за фахом?

444 відповіді

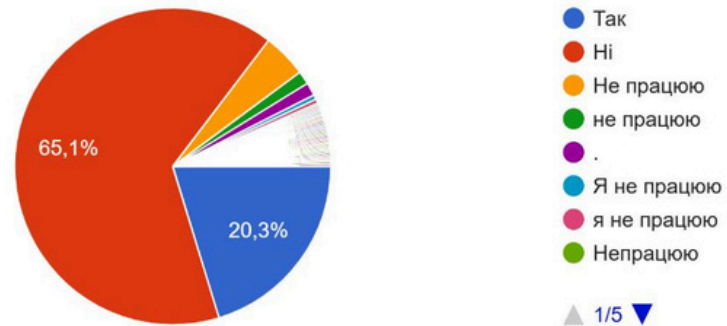


Рис.18 Зацікавленість молоді підприємницької діяльності

20. Чи хотіли б Ви відкрити власну справу, стати підприємцем?

444 відповіді

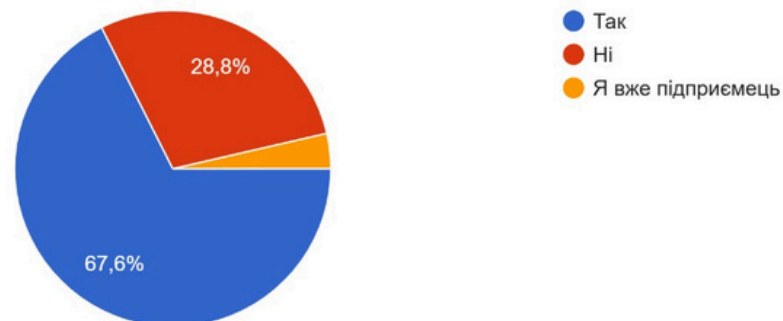
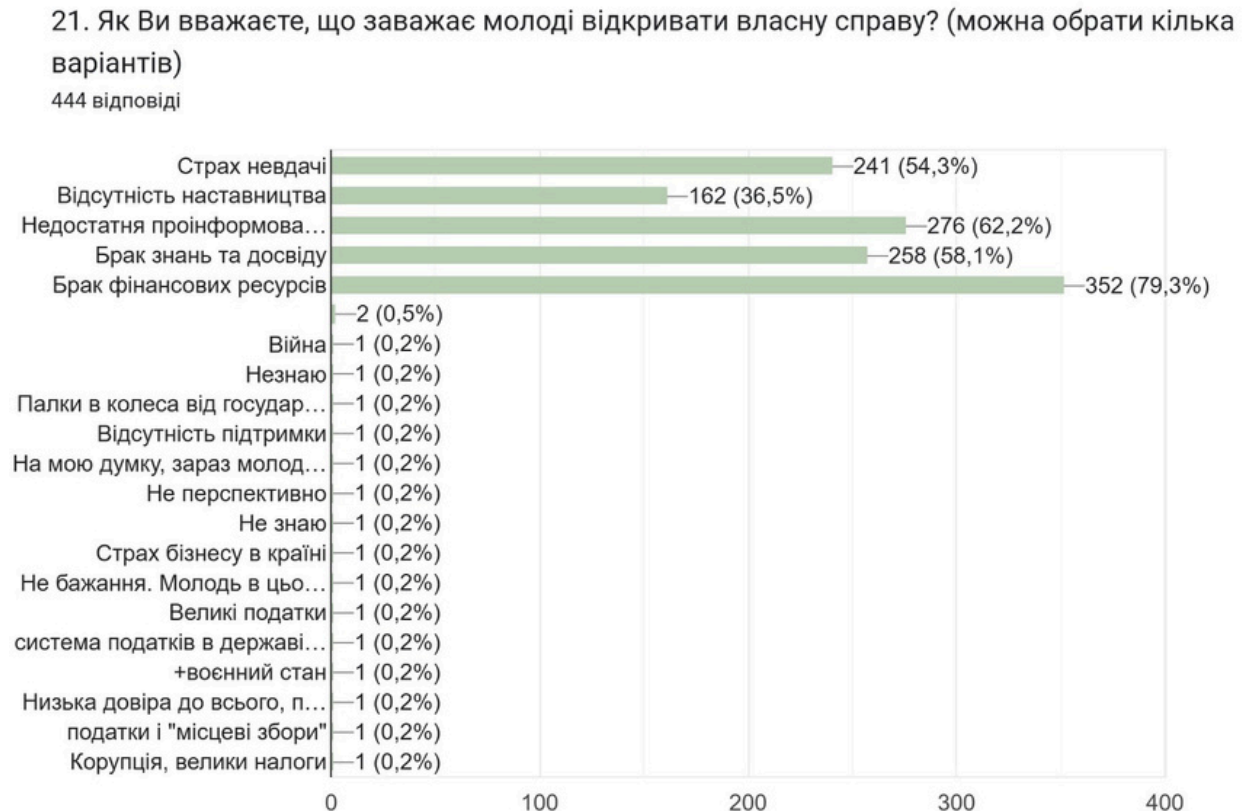


Рис.19 Бар'єри для розвитку власної справи



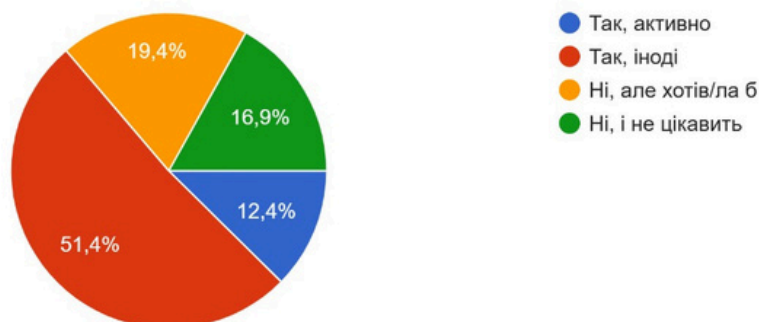
Участь молоді у волонтерських ініціативах. Респондентам було запропоновано оцінити свій рівень залучення до волонтерської діяльності станом на сьогодні. 12,4% (55 осіб) зазначили, що активно займаються волонтерством, 51,4% (228 осіб) беруть участь інколи. Ще 19,4% (86 осіб) не залучені до волонтерської діяльності, але хотіли б долучитися, а 16,9% (75 осіб) не цікавляться такою активністю (Рис.20).

Респондентам також було запропоновано вказати перепони, що стають на шляху до участі у волонтерських ініціативах. Відтак, відповіді наступні: «Брак часу»; «відсутність довіри до вище стоячих осіб. не впевнений в тому чи дійде те волонтерство до тих кому це потрібно»; «Відсутність інформації»; «Відсутність розумного координатора та ресурсів»; «Не вистачає впевненості»; «Не вистачає часу за основною роботою та за веденням ФОП»; «Не пропонують органи місцевого самоврядування або не створюється ініціатив»; «Сімейні обставини та особисті проблеми (фізичні/психологічні).»; «Соціальна тривожність»; «Страх перед невдачею». Аналіз відповідей показує, що **велика частина молоді, яка хотіла б брати участь у волонтерській діяльності, не знає, чим може допомогти, або не обізнана про існуючі волонтерські ініціативи в своїх громадах.**

Рис.20 Залучення молоді до волонтерської діяльності

22. Чи залучений/на Ви станом на сьогодні до волонтерської діяльності?

444 відповіді



Формати активностей, які цікавлять молодь. Респондентам було запропоновано обрати формати активностей, які вони хотіли б бачити у своїй громаді. Серед запропонованих варіантів найбільший інтерес виявили **кар'єрні заходи** — **49,5% (220 осіб)**, що включає ярмарки вакансій та зустрічі з роботодавцями чи успішними фахівцями. Високий рівень зацікавленості також спостерігається у **спортивних заходах** — **43,7% (194 особи)** та **освітніх тренінгах** (лідерство, фінансова грамотність, soft skills) — **42,6% (189 осіб)**. Серед інших популярних напрямів респонденти зазначили **обміни досвідом молоді в межах Чернігівської області** — **37,6% (167 осіб)**, **заходи з молодіжного підприємництва** — **36% (160 осіб)**, **молодіжні форуми та діалоги** — **34,5% (153 особи)** і **екологічні акції** — **33,3% (148 осіб)**, **тренінги з військової підготовки** — **27,9% (124 особи)**.

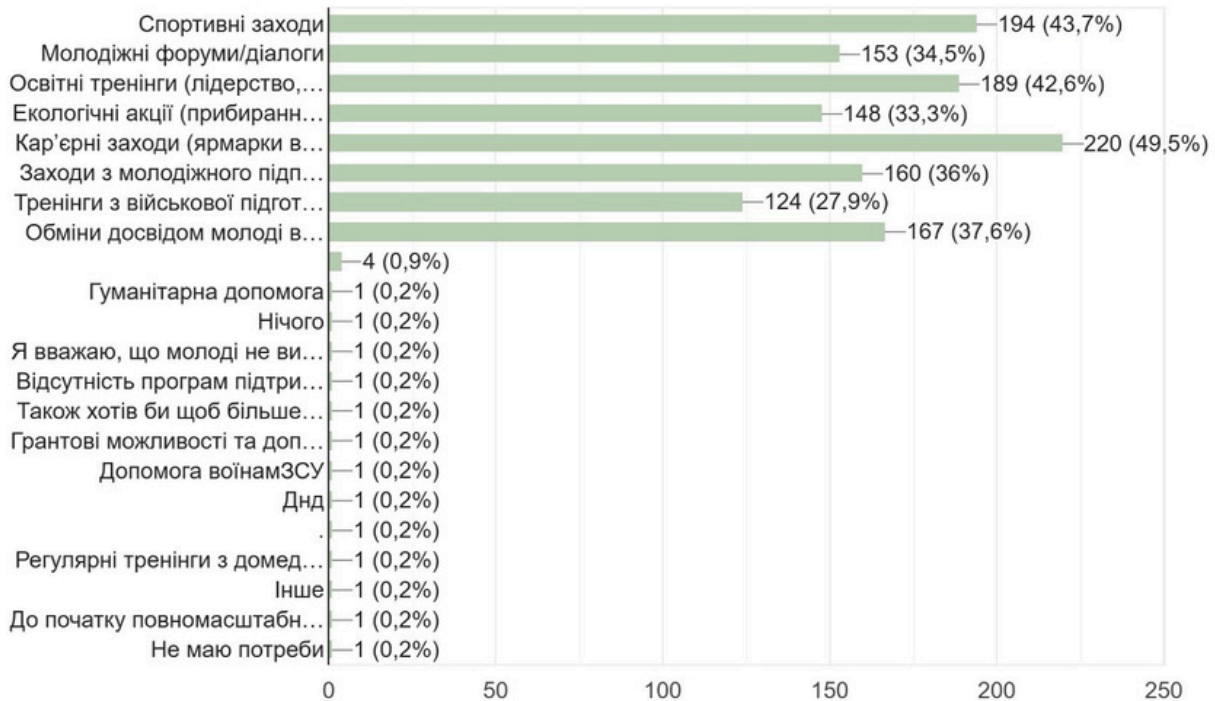
Крім запропонованих форматів, респонденти мали можливість залишити **власні варіанти активностей**: «Відсутність програм підтримки молоді на місцевому рівні»; «Грантові можливості та допомога в їх отриманні»; «Гуманітарна допомога»; «Допомога воїнам ЗСУ»; «...молоді не вистачає просто розважальних заходів...»; «Регулярні тренінги з домедичної допомоги...»; «...більше проводили заходів на інформування молоді про психологію, науку, самореалізацію, впевненість у собі і власних силах...» (Рис.21).

Респондентам було запропоновано обрати теми, які їх цікавлять для участі у тренінгах, курсах або лекціях на рівні громади. Найбільший інтерес молодь виявила до фінансової грамотності — **56,1% (249 осіб)**, а також до теми грантових можливостей для навчання чи розвитку власної справи — **51,8% (230 осіб)**.

Рис.21 Формати активностей, які цікавлять молодь

24. Потребу в яких додаткових форматах активностей в громаді Ви маєте? (можна обрати кілька варіантів)

444 відповіді



Серед інших популярних напрямів респонденти зазначили як молодь може впливати на рішення громади — 40,8% (181 особа), молодіжне підприємництво — 40,5% (180 осіб) та лідерство та проєктний менеджмент — 39,4% (175 осіб). Меншою, але все ще значущою, є зацікавленість у комунікації та адвокації — 34,9% (155 осіб), у формуванні корисних звичок — 30,2% (134 особи), екології та сталого розвитку — 27,9% (124 особи). Крім запропонованих тематик, респонденти мали можливість залишити власні варіанти відповідей. Серед них було зазначено такі напрямки, що цікавлять молодь і не були включені до основного переліку: «Будь-які теми були б цікаві»; «Корупція та антикорупційна діяльність»; «Націоналізм»; «Міжнародне гуманітарне право, міжнародна політика, психологічна підтримка»; «Лекції з лідерами думок, наставниками, психотренінги» (Рис. 22).

Рис.22 Зацікавленість молоді щодо тренінгів, курсів та лекцій



Участь молоді у житті громади та підтримка з боку ОМС. Респондентам було запропоновано оцінити, чи відчують вони, що їхня думка враховується у житті громади. 13,5% (60 осіб) зазначили, що їхня думка враховується, 29,5% (131 особа) вважають, що їхня думка враховується частково, але цього недостатньо, а 36,3% (161 особа) вважають, що їхня думка не враховується. Ще 20,7% (92 особи) зазначили, що їм важко відповісти на дане питання (Рис.23). Аналіз показує, що значна частина молоді відчуває недостатню залученість у прийняття рішень на рівні громади, що свідчить про потребу у активніших механізмах участі молоді та комунікації з органами місцевого самоврядування.

Респондентам було запропоновано оцінити, які форми підтримки молоді з боку органів місцевого самоврядування вони вважають найважливішими. Найбільш пріоритетними для молоді виявилися **фінансова підтримка (гранти) — 68,5% (304 особи)**, а також **сприяння у працевлаштуванні — 57% (253 особи)**. Значна частина респондентів також відзначила важливість **надання простору для діяльності молоді — 54,7% (243 особи)** та **інформаційної підтримки — 52,5% (233 особи)**. Менш поширеними, але все ще значущими формами підтримки є **психологічна/ментальна підтримка — 41,9% (186 осіб)**, **юридична підтримка — 39,2% (174 особи)**, а також **організація молодіжних форумів — 33,8% (150 осіб)** і **консультації або менторство — 33,6% (149 осіб)**. Крім запропонованих форм підтримки, респонденти зазначили: «Також хотілося б більше ініціативи зі сторони місцевого самоврядування, щоб вони сприяли розвитку молоді в нашій громаді і в країні в цілому, щоб у молоді з'явилася іскра всередині щоб змінити цей світ на краще»; «зони відпочинку для молоді»; «не заважати» (Рис.24).

Рис.23 Врахування думки молоді у громаді

26. Чи відчуваєте Ви, що Ваша думка враховується у Вашій громаді?

444 відповіді

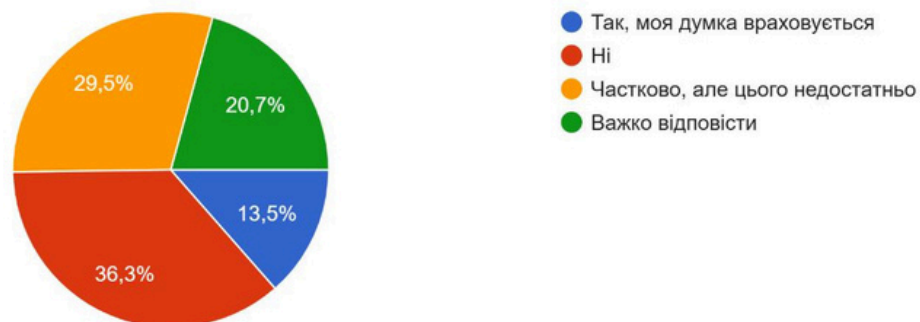
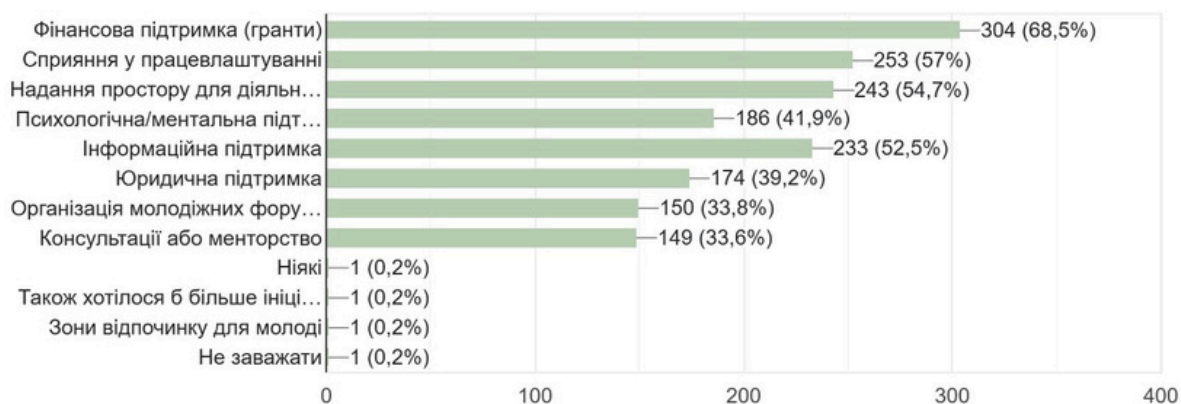


Рис.24 Форми підтримки молоді з боку місцевого самоврядування

27. Які форми підтримки молоді з боку місцевого самоврядування Ви вважаєте найважливішими?

444 відповіді



Пріоритетні напрями роботи з молоддю у громадах. Респондентам було запропоновано оцінити, які напрями роботи з молоддю є найбільш важливими для їхньої громади. Найбільший пріоритет молодь надала працевлаштуванню — 75,9% (337 осіб), що свідчить про значну потребу у забезпеченні доступу до роботи та професійного розвитку. Серед інших ключових напрямів респонденти зазначили розвиток молодіжної інфраструктури (центри, хаби, простори) — 54,1% (240 осіб), підтримку талановитої молоді — 48% (213 осіб) та покращення рівня психічного здоров'я молоді — 45,7% (203 особи). Значну зацікавленість також виявлено у стимулюванні громадської активності — 43,2% (192 особи), популяризації здорового способу життя — 39% (173 особи) та супроводі молодіжного підприємництва — 39,4% (175 осіб). Меншою, але все ще актуальною є потреба в організації змістовного дозвілля — 37,2% (165 осіб) та розвитку молодіжного волонтерства — 34,2% (152 особи). **Інші напрями**, які респонденти могли запропонувати самостійно: «Під час воєнного стану дуже важко всім зберігати спокій і гармонію з собою, тому б хотілося щоб проводилися заходи на покращення психологічного здоров'я молоді.»; «І матеріальна також творчої молоді»; «національно-патріотичне виховання, вишколи, ППД, ПДД, військова підготовка, дрони, володіння зброєю»; «Профілактика злочинності»; «Вишколи для молоді» (Рис.25).

Рис.25 Пріоритетні напрями роботи з молоддю в громадах



Пропозиції та коментарі до Молодіжної ради при Чернігівській ОДА. Респондентам було надано можливість залишити власні коментарі та пропозиції щодо роботи Молодіжної ради при Чернігівській обласній державній адміністрації. Серед пропозицій було надані наступні:

1. Патріотичне виховання

- Організувати акції вшанування пам'яті Героїв
- Організація вишколів в громадах

2. Психологічна та соціальна підтримка

- Тренінги та лекції з психологічної підтримки
- Адвокатувати створення безпечних просторів та заходів, що сприяють розвитку ментального здоров'я, особливо у прифронтових громадах.

3. Працевлаштування та економічні можливості

- Адвокатувати розвиток просвіти з підприємництва
- Створення системи стажувань на підприємствах та в органах місцевого самоврядування,
- Запуск онлайн-платформи з інформацією про грантові та навчальні можливості для молоді

4. Молодіжна інфраструктура та змістовне дозвілля

- Розвиток молодіжних центрів/хабів/спортивних майданчиків/скейтпарків
- Проведення культурних і розважальних заходів (кіно, дискотека, літні табори, екскурсії) та активностей на свіжому повітрі.

5. Волонтерство та громадська активність

- Молодь пропонує залучати більше учасників до волонтерських проєктів,
- Створювати можливості для обміну досвідом між громадами та налагоджувати співпрацю з організаціями, зокрема Український Червоний Хрест, Рокада та іншими
- Організація платформи взаємодії між ГО, Молодіжними Радами та Молодіжними Центрами

6. Інформування та комунікаційна підтримка

- Більше інформувати молодь про наявні можливості, гранти, стажування та заходи, а також забезпечити прозору комунікацію з Молодіжною радою.

Коментарі та пропозиції: «Розвивати патріотичне виховання молоді...»; «Розробити заходи з психологічної підтримки молоді (лекції, практичні тренінги); «Заклучити меморандуми між молодіжними радами, ГО різних міст, селищ та сіл для кращої комунікації...»; «Круглий стіл з волонтерськими організаціями такими як Український Червоний хрест, рокада та інші які діють на території області і з молодіжними радами і центрами; «... більш волонтерських заходів з суботи по неділю (м. Чернігів)»; «Більше заходів на свіжому повітрі»; «...Залучати молодь до волонтерської діяльності! Вишколи .Навчання мед. допомоги»; «...Підтримати працевлаштування молоді...»; «Прийняти на обласному рівні програму розвитку та стимулювання діяльності молоді в Чернігівській області»; «... активніше залучати молодь до волонтерських і освітніх проєктів, проводити тренінги та обмін досвідом між громадами.»; «...Розвиток молоді і приділення уваги молоді у громадах»; «Розробка програми підтримки молоді-сприяння у працевлаштуванні, грантові програми на власні справи...».

2.3. РЕЗУЛЬТАТИ АНКЕТУВАННЯ МОЛОДІЖНИХ РАД ОБЛАСТІ

Участь в опитуванні взяли **33 респонденти віком від 14 до 35 років**. Оскільки вибірка не є репрезентативною для всього регіону, результати відображають думки саме тих учасників, які взяли участь у дослідженні, та дозволяють окреслити основні тенденції, виклики та проблеми, які турбують молодь у громадах області з погляду представників та представниць Молодіжних Рад Чернігівської області.

В опитуванні взяли участь представники та представниці 8-ми наступних Молодіжних Рад: Молодіжна рада Ніжинської територіальної громади; Молодіжна рада при Бахмацькій міській раді; Молодіжна рада Коропської селищної ради; Корюківська молодіжна рада; Молодіжна рада Новгород- Сіверської міської територіальної громади; Менська молодіжна рада при Менській міській раді; Молодіжна рада при Бобровицькій міській раді Молодіжна рада при Чернігівській ОДА.

Респонденти опитування представляли молодіжні ради таких **районів області**: Чернігівський район – 6,1% (2 особи), Корюківський район – 12,1% (4 особи), Новгород-Сіверський район – 12,1% (4 особи), Ніжинський район – 69,7% (23 особи), Прилуцький район – жодного респондента (Рис. 26)

Респонденти представляли молодіжні ради наступних **територіальних громад** Чернігівської області: Бахмацька ТГ, Ніжинська ТГ, Менська ТГ, Корюківська ТГ, Коропська ТГ, Новгород-Сіверська ТГ, Бобровицька ТГ та Чернігівська ТГ.

Серед учасників опитування 33,3% (11 осіб) зазначили чоловічу стать, а 66,7% (22 особи) – жіночу (Рис. 27). Більшість учасників опитування (54,5%) – молодь віком 14–17 років (18 осіб), що свідчить про активну залученість підлітків до роботи молодіжних рад. Респонденти віком 18–22 роки становили меншу частку – 18,2% (6 осіб), тоді як групи 23–29 та 30–35 років були ще менше представлені – 15,2%(5 осіб) та 12,1% (4 особи) відповідно. Така структура вибірки вказує на те, що молодіжні ради більш активно включають підлітків та молодь шкільного віку (Рис.28).

Участь у дослідженні взяли представники та представниці молодіжних рад із різним рівнем відповідальності та залученості до процесів ухвалення рішень. Серед респондентів представлені як керівні посади (голови та заступники голів молодіжних рад, секретарі), так і рядові члени та членкині молодіжних рад, депутати, а також учасники постійних робочих груп і профільних комісій. Окрему групу складають респонденти, відповідальні за конкретні напрями діяльності, зокрема адвокацію та лобіювання, аналітику, проєктну діяльність, просвітництво, волонтерство та проєктний менеджмент. Водночас значна частина учасників опитування ідентифікує себе саме як члени або членкині молодіжних рад без уточнення конкретної посади, що може вказувати на горизонтальну модель управління або на нечітке формалізування

ролей у межах окремих рад. Наявність відповідей «—» у двох анкетах також може свідчити про невизначеність ролі окремих учасників або про їхню залученість без закріпленої функції.

Відповіді на питання щодо загальної кількості членів і членкинь молодіжних консультативно-дорадчих органів виявили суттєву розбіжність у наданих даних. Попри те, що в опитуванні взяли участь представники та представниці **8 молодіжних рад**, респонденти зазначали різну чисельність складу, іноді навіть у межах однієї і тієї ж ради. Вказані значення коливаються: 28, 10, 16, 14, 15, 25, 29, 32, 31, 27, 10, 33, 20, 27, 32, 9, 7, 22. При цьому частина відповідей має оціночний характер («приблизно 20», «ніби 29»), а один респондент зазначив, що не володіє інформацією щодо кількості членів ради. Така розбіжність у відповідях може свідчити про кілька системних проблем. По-перше, йдеться про **відсутність єдиного актуального обліку складу молодіжних рад** або нерегулярне оновлення інформації про членство. По-друге, можливим є **нечітке розуміння статусу членства**, зокрема різниця між основними членами ради, учасниками робочих груп, депутатами, радниками чи залученими волонтерами. По-третє, це може вказувати на **формальний характер участі окремих членів**, коли молоді люди не залучені до внутрішньої організації ради й не мають повної інформації про її структуру. Крім того, наявність відповідей із приблизними формулюваннями та різними цифрами може бути ознакою **низького рівня внутрішньої комунікації та відсутності інституційної впорядкованості** в окремих молодіжних радах.

Рис.26 Географічне представництво молодіжних рад (район)

2. Вкажіть район в якому представлена Ваша Молодіжна рада?

33 відповіді

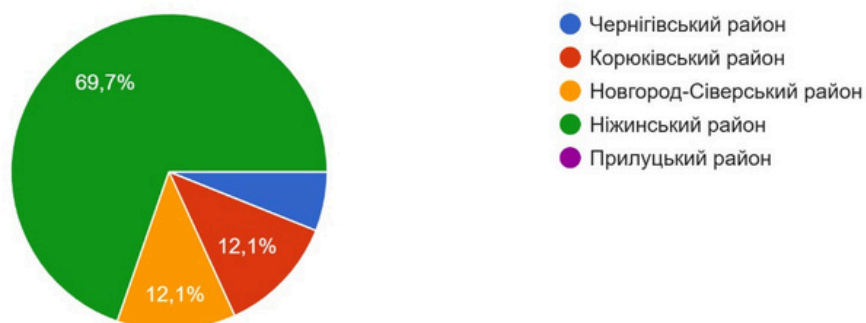


Рис. 27 Гендерний склад респондентів

4. Виберіть вашу стать
33 відповіді

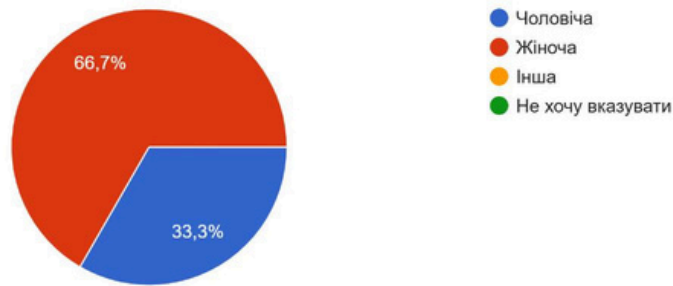
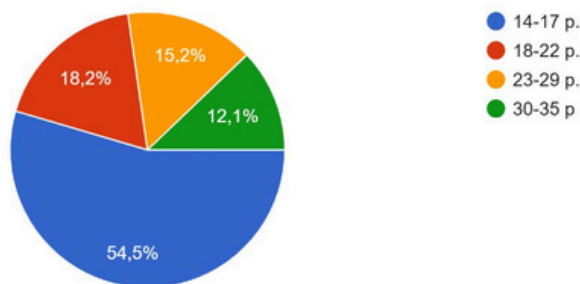


Рис. 28 Віковий розподіл респондентів

5. Вкажіть Ваш вік
33 відповіді

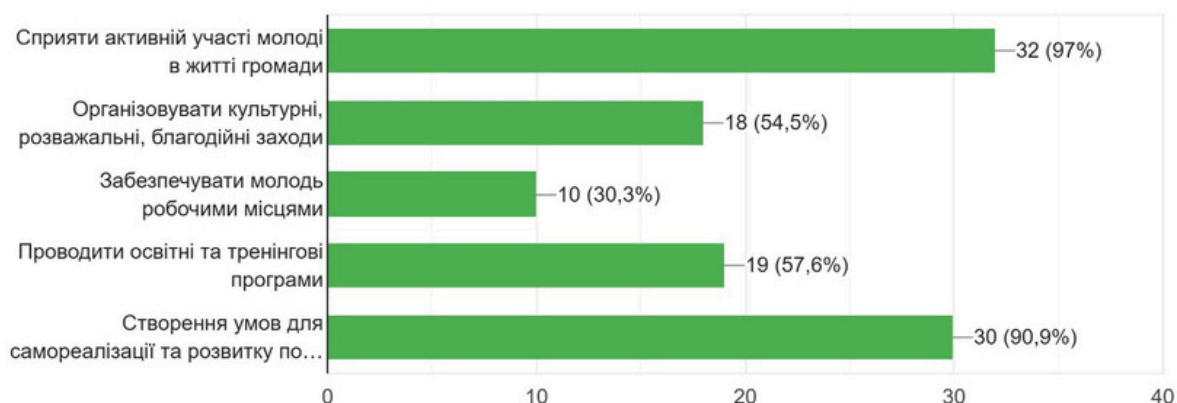


Мета молодіжної політики очима представників/представниць молодіжних рад. Відповідаючи на питання щодо головної мети молодіжної політики, респонденти мали можливість обрати декілька варіантів відповідей, а також запропонувати власний варіант. Водночас жоден із респондентів не скористався можливістю надати власну відповідь, що свідчить про загальне погодження з запропонованими формулюваннями. Переважна більшість учасників зазначили, що молодіжна політика має на меті передусім сприяти залученню молодих людей до процесів у громаді — цю позицію підтримали 97% опитаних (32 особи), а також забезпечувати умови для розвитку потенціалу молоді — 90,9% (30 осіб). 54,5% (18 осіб) вважають, що саме організація культурних, розважальних, благодійних заходів є метою молодіжної політики; 30,3% (10 осіб) вважають, що це забезпечення молоді робочими місцями; 57,6% (19 осіб) — проведення освітніх та тренінгових програм (Рис. 29).

Рис. 29 Мета молодіжної політики

8. Якою, на вашу думку, є головна мета молодіжної політики?

33 відповіді

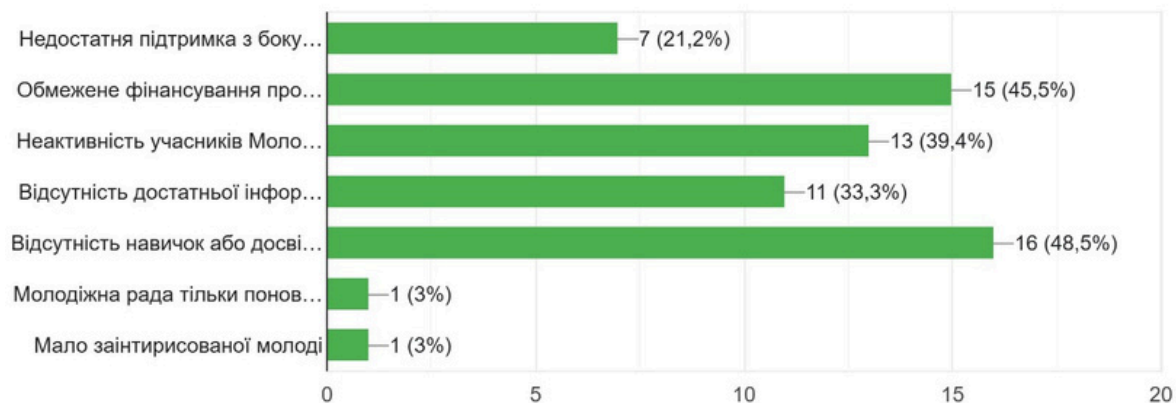


Труднощі та виклики у роботі молодіжних рад. Аналізуючи відповіді респондентів на питання про труднощі під час роботи в Молодіжній раді, найчастіше згадувалися обмеження, пов'язані з навичками та досвідом — 48,5% опитаних (16 осіб) відзначили, що бракує знань або компетенцій для реалізації певних ініціатив. Також значною проблемою вважається обмежене фінансування проєктів — 45,5% (15 осіб) та неактивність учасників Молодіжної Ради — 39,4% (13 осіб). Ще третина респондентів (33,3%, 11 осіб) вказала на недостатню інформацію про можливості та ресурси, а 21,2% (7 осіб) відчувають нестачу підтримки з боку місцевої влади. У власних коментарях респонденти відзначали, що деякі ради лише поновлені та тільки починають працювати, а також що мало зацікавленої молоді активно долучається до роботи (Рис.30).

Рис. 30 Труднощі та виклики у роботі молодіжних рад

9. З якими труднощами Ви стикалися під час роботи в Молодіжній раді?

33 відповіді



Проблеми молоді очима представників та представниць Молодіжних рад. Аналізуючи відповіді представників молодіжних рад щодо пріоритетних проблем молоді у громадах, найбільш актуальною проблемою виявився низький рівень залучення молоді до громадського життя — це зазначили 90,9% респондентів (30 осіб). Це свідчить про те, що активне включення молоді у процеси прийняття рішень та участь у житті громади є першочерговим завданням для органів місцевого самоврядування та молодіжних рад. Також значну увагу приділили брак робочих місць або стажувань (45,4%, 15 осіб) та відсутність якісної освіти або професійного розвитку (42,4%, 14 осіб), що вказує на потребу у створенні умов для кар’єрного росту та розвитку навичок молоді. Ще однією групою проблем стали відсутність культурних і спортивних заходів та брак майданчиків для згуртування молоді (по 33,3%, 11 осіб), а в категорії «інше» один із респондентів зазначив - «відсутність власного простору» (Рис.31).

Аналізуючи відповіді щодо наявності стратегій та планів у молодіжних рад для вирішення проблем молоді, третина респондентів (33,3%, 11 осіб) зазначила, що у їхніх рад є конкретні плани та проекти, що свідчить про наявність структурованої роботи та проактивного підходу до вирішення місцевих викликів. Більшість учасників опитування — 54,5% (18 осіб) — повідомили, що плани розробляються частково, що вказує на процес формування стратегії та потребу у додатковій координації і систематизації діяльності. Лише невелика частина респондентів не має жодних планів (6,1%, 2 особи) або важко відповісти (6,1%, 2 особи) (Рис.32).

Рис. 31 Труднощі та виклики у роботі молодіжних рад

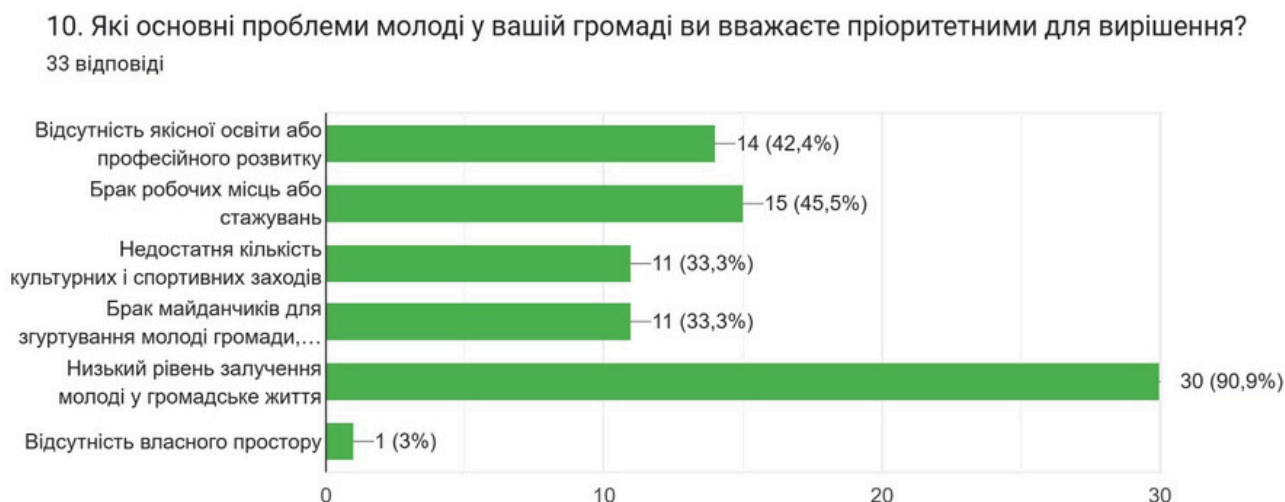
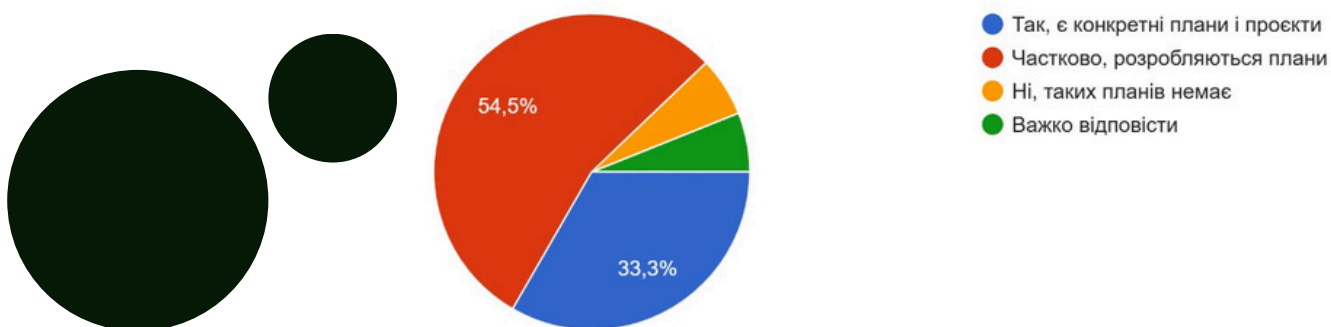


Рис. 32 Стратегії та плани щодо подолання викликів

11. Чи існують у Вашої Молодіжної ради чіткі стратегії або плани для вирішення викликів з якими стикається молодь Вашої громади?

33 відповіді



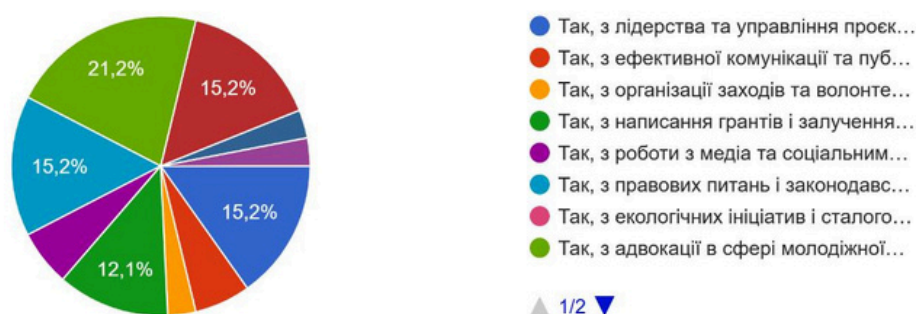
Потреби у навчанні. Аналізуючи відповіді представників молодіжних рад, можна зробити висновок, що учасники відчують потребу у розвитку компетенцій у кількох ключових сферах. Найбільший попит спостерігається на навчання з адвокації в сфері молодіжної політики — 21,2% (7 осіб), а також з лідерства та управління проектами та правових питань, що стосуються молодіжної політики — по 15,2% (5 осіб). Значна частина респондентів (15,2%, 5 осіб) наразі не бачить потреби у додатковому навчанні. Меншою є зацікавленість у тренінгах з організації заходів та волонтерства (3%, 1 особа) та роботи з медіа та соцмережами (6,1%, 2 особи). Потреба у навчанні з екологічних

ініціатив і сталого розвитку не була зазначена жодним респондентом (Рис.33).

Рис. 32 Навчальні потреби молодіжних рад

12. Чи є у вас потреба у додатковому навчанні чи тренінгах? Якщо так, то в яких сферах?

33 відповіді



Мотивація та стимулювання громадської активності молоді. Дане питання передбачало відкриту форму відповіді, тож респонденти могли самостійно висловити свої пропозиції. Учасники опитування наголосили на важливості інформованості та освіти для активної участі молоді в громадському житті. Вони зазначають, що молодь потребує доступу до інформації про наявні можливості

для самореалізації, гранти, конкурси, міні-проекти, стажування, а також чітке розуміння шляхів професійного розвитку. Важливим фактором є поширення інформації через соціальні мережі, проведення круглих столів, семінарів та просвітницьких кампаній, а також активна комунікація зі/між школами, громадськими організаціями та місцевою владою.

Другим ключовим напрямом, який відзначили респонденти, є створення мотиваційного та підтримуючого середовища для молоді. Це включає доступ до молодіжних просторів, організацію спортивних і творчих заходів, тренінгів та проєктів, залучення до волонтерських ініціатив, а також підтримку з боку організацій та органів місцевого самоврядування. Молодь потребує впевненості, що її ідеї та ініціативи будуть почуті та оцінені, а також можливості отримувати визнання за свою активність.

Разом з тим, учасники пропонують розширити обміни та взаємодію між громадами, інформування про успішні приклади лідерів, які надихають молодь, формувати культуру участі через практичні проєкти та спільні ініціативи. Активність молоді стимулюється, коли вона бачить свій реальний вплив на розвиток громади та відчуває, що її залучення важливе для спільноти.

В результаті було надано такі зауваження та рекомендації: «Обізнаність в місцях для самореалізації»; «Освіта і інформації»; «Активна діяльність самоврядувань у навчальних закладах, діяльність ГО у цьому ж напрямку»; «Спортивні і творчі змагання»; «Підтримка молодіжних ініціатив. гранти, конкурси, мініпроекти...»; «поширення інформації про діяльність молодіжної ради...»; «...обміни між громадами, тобто - взаємні візити молодіжних рад різних громад та ГО...», «Розповсюдження в соціальних мережах»; «...проводити круглі столи та інформаційні кампанії/семінари...»; «Проводити більше цікавих заходів, тренінгів та проєктів для молоді, створювати можливості для волонтерства та самореалізації»; «Залучення молоді до організаційних заходів різних галузей»; «побільше заходів де молодь може сама вирішити що треба для цього, а щоб це зробити треба щоб молодь залучала до цього»; «Систематичне чітке нагадування про існування Молодіжної ради в ТГ...». Проведення цікавих заходів із залученням молоді, таких як майстер класи, тренінги, вечори для молоді з фільмами та чаюванням; «...приклади успішних людей з лідерськими якостям, позитивне середовище яке допоможе, своїх м'яких навичок».

Що слід покращити для розвитку молоді у громаді. Учасники опитування наголошують на потребі створення сучасних молодіжних центрів та просторів для активного дозвілля, навчання й самореалізації. Важливо облаштовувати коворкінг-зони, простори для зустрічей, активного відпочинку та роботи над власними проєктами. Молодь також вказує на брак безпечних і комфортних місць у громаді, де можна реалізовувати свої ідеї, проводити спортивні, культурні та творчі заходи. Не менш важливою є підтримка та розвиток молодіжних ініціатив через фінансування, міні-гранти та можливості стажування на підприємствах і в органах місцевого самоврядування. Респонденти підкреслюють, що активні і дієві студентські та учнівські самоврядування можуть сприяти розвитку лідерських якостей, залученню молоді до важливих рішень та формуванню активної громадянської позиції. Додатково, важливим є об'єднання молоді з активними жителями громади, зокрема підприємцями та педагогами, для спільної реалізації проєктів.

В результаті було надано такі зауваження та рекомендації: «Молодіжні центри та простори»; «Необхідно дослухатися до результатів опитування потреб молоді...»; «...покращити доступ до якісної освіти й культурних заходів...»; «...покращити роботу студентських самоврядувань вищих навчальних закладів та учнівських самоврядувань, а саме, зробити ці самоврядування активними та дієвими...»; «Виділити особистий простір та створити можливість стажування»; «Створення просторів для молоді "рівний-рівному". Запровадження міні-грантів для молодіжних ініціатив...»; «Розвивати молодіжну інфраструктуру, підтримувати ініціативи молоді та надавати більше можливостей для навчання й розвитку навичок»; «...Поглиблення знань у молоді про історію міста та його культуру»; «безпекову ситуацію»; «Запустити систему мінігрантів...»; «...посилити координацію влади, школи та громадських організацій, створити сучасні молодіжні центри та можливості лідерства, а також забезпечити безпеку та шлях до працевлаштування»; «Підвищення Фінансування».

Пропозиції та коментарі до Молодіжної ради при Чернігівській ОДА. Респондентам було надано можливість залишити власні коментарі та пропозиції щодо роботи Молодіжної ради при Чернігівській обласній державній адміністрації. Основна ідея - активніше залучати молодь до процесів прийняття рішень, підтримувати їхні ініціативи та створювати умови для розвитку. Декілька респондентів наголосили на необхідності регулярного проведення опитувань серед молоді, щоб враховувати її потреби та інтереси при формуванні проєктів і заходів. Важливим аспектом, на який звернули увагу учасники, є обмін досвідом між молодіжними радами різних громад. Було запропоновано організовувати живі зустрічі, офлайн-обговорення та спільні заходи, що дозволять молоді навчатися один у одного та отримувати нові ідеї для розвитку власних ініціатив. Також респонденти відзначили потребу у частішій комунікації між радами області та активнішому включенні ініціативної молоді до таких процесів.

2.4. РЕЗУЛЬТАТИ ФОКУС-ГРУПОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ МОЛОДІ ЧЕРНІГІВЩИНИ

Загалом у межах дослідження було проведено **5 фокус-групових дискусій**. Чотири з них відбулися з молоддю громад — Корюківської, Дмитрівської, Коропської та Прилуцької територіальних громад, а одна — окремо з представниками Корюківської молодіжної ради. Фокус-групи охопили молодь з громад, що належать до Корюківського, Новгород-Сіверського, Ніжинського та Прилуцького районів Чернігівської області.

Водночас питання охоплення Чернігівського району залишається відкритим, оскільки фокус-групове дослідження з молоддю або молодіжними радами цього району в межах даного етапу не проводилося, що вказує на доцільність подальшого розширення географії дослідження.

РЕЗУЛЬТАТИ ФОКУС-ГРУПОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ З МОЛОДДЮ В ДМИТРІВСЬКІЙ ТГ (НІЖИНСЬКИЙ РАЙОН)

У серпні 2025 року в Дмитрівській територіальній громаді було проведено фокус-групу за участі 9 осіб (усі учасниці - жінки), серед яких представниці шкільного самоврядування та працююча молодь, зацікавлена у створенні Молодіжної ради в громаді. Обговорення показало, що молодь загалом не відчуває себе повноцінно залученою до життя громади та має обмежені можливості для самореалізації.

Учасники відзначали, що молодь часто не відчуває себе залученою до життя громади. **Зазначено про відсутність можливостей для реалізації, зокрема:**

- Нестача робочих місць для молоді. Часто спостерігається ситуація, коли навіть нескладні посади займають люди пенсійного віку, а молодим складно знайти роботу;
- Відсутність сучасних дозвіллевих просторів — немає місць, де можна проводити час після навчання, займатися творчістю чи просто спілкуватися з однолітками;
- Обмеженість культурних та спортивних заходів. Молодь зазначала, що більшість подій орієнтовані на школярів або старше покоління, а активних ініціатив для молодих дорослих практично немає;
- Недостатня інформованість про можливості розвитку — гранти, волонтерські програми, обміни, навчальні курси часто проходять повз через відсутність системної комунікації;
- Відчуття, що ініціативи молоді не сприймаються серйозно, через що знижується мотивація щось робити.

Разом із тим учасники зазначили, що хотіли б бути активнішими, але потребують підтримки -менторства, порад, матеріальної бази для реалізації ідей. Молодь висловила інтерес до створення молодіжного простору або клубу, де можна було б проводити зустрічі, майстер-класи, кінопокази, навчальні тренінги.

Також окремо обговорювалася тема виїзду молоді.

Дехто планує залишити громаду, після закінчення навчання, через відсутність перспектив робіт дозвілля. Проте більшість учасників наголошували, що залишилися б жити у Дмитрівській ТГ, якби мали можливість самореалізації та підтримку для розвитку власних ідей.



РЕЗУЛЬТАТИ ФОКУС-ГРУПОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ З МОЛОДІЮ В КОРЮКІВСЬКІЙ ТГ (КОРЮКІВСЬКИЙ РАЙОН)

У серпні 2025 року було проведено фокус-групове дослідження серед молоді Корюківської територіальної громади за участі 11 осіб (2 чоловіки та 9 жінок), які представляли студентство, місцеву гітарну школу та ліцей. Важливою особливістю групи є те, що всі учасники є активними учасниками громадського життя міста. Молодь однотайно відзначила ключову роль Молодіжного центру «Куб» як основного простору для спілкування, реалізації ідей та участі в заходах.

Основним джерелом інформації про події та можливості в громаді для молоді є соціальні мережі, зокрема сторінка Молодіжного центру «Куб». Окремо обговорювалася локація «Клітка» - невелика сцена, де в літній період молодь організовує заходи. Хоча це місце користується популярністю, учасники звернули увагу на проблему неформального дозвілля з вживанням алкоголю поруч із локацією. Разом з тим було відзначено оперативну реакцію місцевої влади та поліції, а також усвідомлення молоддю обмеженого впливу на поведінку окремих груп. Серед викликів для проведення заходів також названо часті повітряні тривоги, що ускладнюють організацію подій.

У ході обговорення молодь зауважила зменшення кількості відвідувачів концертів та заходів на «Клітці», що пов'язують із літнім періодом, безпековою ситуацією та конкуренцією з неформальними форматами дозвілля. Водночас учасників мотивує підтримка команди організаторів і віддана аудиторія. Окремо було виявлено проблему низької поінформованості про стажування в Корюківській міській раді, що було раніше - з 11 учасників лише двоє знали про такі можливості і не володіли деталями. Молодь також висловила зацікавленість у навчанні з написання грантів, розвитку власної справи та соціального молодіжного підприємництва, зважаючи на позитивний досвід участі в програмі мінігрантів «Sprint» від Українського Червоного Хреста. Додатково було озвучено запит на відновлення обмінів досвідом між громадами, зокрема у форматі спільних активностей та велотурів.



РЕЗУЛЬТАТИ ФОКУС-ГРУПОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ З МОЛОДДЮ В ПРИЛУЦЬКІЙ ТГ (ПРИЛУЦЬКИЙ РАЙОН)

У серпні було проведено фокус-групове дослідження серед активної молоді Прилуцької територіальної громади за участі 7 дівчат віком від 13 до 26 років, які представляли школярство, студентство та сферу освіти.

У ході обговорення було встановлено, що ключовою та фактично єдиною впізнаваною локацією для проведення дозвілля та участі в активностях є молодіжний простір «Думка». Саме він асоціюється у молоді з безпечним середовищем для спілкування, розвитку та неформальної освіти. Водночас учасниці наголосили на низькому рівні поінформованості молоді про інші заходи, ініціативи та можливості в місті, що значно обмежує залучення ширшого кола молоді до громадського життя.

Окремо було озвучено чіткий запит на розширення спектру активностей, зокрема на проведення спеціалізованих заходів із безпеки за участі представників ДСНС та інших профільних служб. Також учасниці підкреслили необхідність кардинального покращення системи комунікації та інформування про всі наявні події й можливості для молоді. На думку респонденток, саме доступна, регулярна та зрозуміла комунікація може стати ключовим чинником підвищення молодіжної активності у Прилуцькій громаді.



РЕЗУЛЬТАТИ ФОКУС-ГРУПОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ З МОЛОДДІО В КОРОПСЬКІЙ ТГ (НОВГОРОД-СІВЕРСЬКИЙ РАЙОН)

У липні 2025 року було проведено фокус-групове дослідження в с. Короп де взяли участь 21 учасник віком від 14 до 35 років, серед яких були школярі, члени місцевої Молодіжної ради, представники органів місцевого самоврядування, директор ДЮСШ, працівник Центру соціальних служб та директорка місцевого радіо.

Серед основних потреб та проблем зазначено: *Освіта* (у зв'язку з ремонтом є потреби) - сучасне обладнання, зона відпочинку; *неформальна освіта* - відсутність лідера для згуртованості молоді за інтересами, відсутність профорієнтаційних заходів, малий відсоток охоплення аудиторії; *зайнятість* - мала кількість робочих місць для молоді, відсутність оплачуваних стажувань; *якісне дозвілля* – відсутність відкритого простору; кінотеатр; професійне спортивне покриття; *участь у прийнятті рішень тимчасово призупинено* - бюджет участі; *безпека* - військова загроза, відсутність велосипедних доріжок, мала кількість облаштованих укриттів, безвідповідальні учасники дорожнього руху (VELO та мото); *Підтримка психічного здоров'я*.



РЕЗУЛЬТАТИ ФОКУС-ГРУПОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ З КОРЮКІВСЬКОЮ МОЛОДІЖНОЮ РАДОЮ (КОРЮКІВСЬКИЙ РАЙОН)

У серпні 2025 року було проведено фокус-групове дослідження з представниками Корюківської молодіжної міської ради та активною молоддю громади. Участь взяли 8 осіб (5 чоловіків і 3 жінки), з яких лише 3 є чинними членами Молодіжної ради (загальний склад — 14 осіб). Уже на початковому етапі обговорення було виявлено внутрішні організаційні виклики: відсутність чіткої структури Молодіжної ради (поділу на сектори/напрями), а також нерозуміння ролей і відповідальностей її членів.

Молодь, яка не входить до складу Молодіжної ради, здебільшого є студентами та зазначає обмежені можливості для офлайн-участі. Водночас потенціал дистанційного залучення розглядається, однак учасники не до кінця усвідомлюють, яким чином можуть впливати на процеси в громаді через інструмент Молодіжної ради, а також які перспективи й можливості вона відкриває. Під час дискусії чітко простежувалося нерозмежування функцій Молодіжної ради та Молодіжного центру «Куб»: більшість обговорень зводилися саме до діяльності Центру. Учасники дійшли висновку, що Молодіжний центр сприймається як простір для дозвілля без зобов'язань, тоді як Молодіжна рада - як інструмент дій, ініціатив і створення змін, однак це розуміння наразі не є системним.

Також було зафіксовано відсутність стратегічного планування діяльності Молодіжної ради — заходи плануються ситуативно, «з місяця на місяць», без річного бачення. Учасникам було складно пригадати реалізовані ініціативи, окрім окремих прикладів. При цьому всі учасники наголосили, що адвокаційні кампанії як інструмент наразі не є актуальними, оскільки місцева влада, зокрема міський голова, відкрита до комунікації, а більшість рішень ухвалюються через прямий контакт. Серед ключових викликів також названо брак часу у молоді через навчання.

Водночас дослідження показало високий потенціал Корюківської молодіжної міської ради. Учасники зацікавлені в інформаційних кампаніях щодо грантів, програм «Власна справа», стажувань на рівні ОДА та міністерств, а також в обмінах досвідом між молодіжними радами області й України. Особливий акцент зроблено на необхідності створення офлайн-програми для Молодіжної ради, адаптованої до контексту Чернігівщини, яка б пояснювала сутність цього інструменту, його практичні кейси та реальний вплив на життя громади. Загалом учасники продемонстрували готовність до активної діяльності, однак наголосили на потребі перезавантаження Молодіжної ради та проведення попередньої інформаційної кампанії щодо її ролі й можливостей.

2.5. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ ПАРТНЕРСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ/ МОЛОДІЖНИХ РАД В РОЗРІЗІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПИТАНЬ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ ЧЕРНІГІВЩИНИ

У межах проведення оцінки потреб молоді було здійснено аналіз та враховано результати досліджень, які вже проводилися організаціями та установами протягом року. Зокрема, **Громадський центр Українського Червоного Хреста України** проводив опитування та фокус-групові обговорення в травні 2025 р. серед молоді в селищі Короп. За результатами досліджень серед молоді Коропської територіальної громади, більшість учнів не вважають себе активними учасниками життя громади. Їхня залученість зазвичай виникає лише у відповідь на ініціативи або запрошення, організовані школою. Низька активність зумовлена комплексом факторів, серед яких відсутність молодіжних просторів, клубів і безпечних зон для реалізації власних ідей та спілкування з однолітками. Частина учасників відверто зазначила, що причина пасивності полягає у відсутності особистої мотивації брати участь у позашкільних або позаосвітніх активностях. Крім того, більшість респондентів не брали участі в роботі Молодіжної ради та не пригадують жодних спроб залучення з її боку.

Під час фокус-групових обговорень молодь висловила конкретні пропозиції щодо підвищення активності та створення можливостей для дозвілля. Серед пріоритетних ідей – облаштування сучасного молодіжного простору або хабу для відпочинку, навчання, творчості та неформального спілкування, який працював би щонайменше до 22:00.

Іншими важливими пропозиціями стали благоустрій місцевого пляжу з лавками, навісами, урнами та зонами для активностей, створення скейт-парку для розвитку молодіжних субкультур і фізичної активності, а також організація вуличного кінотеатру під відкритим небом для культурного дозвілля. Молодь підкреслила, що такі локації та заходи не лише стимулюватимуть соціальну активність, а й сприятимуть формуванню традицій спільного проведення часу.

Попереднє онлайн-опитування серед 119 осіб Коропської громади підтвердило ці пріоритети та додало ще кілька напрямів. Найчастіше згадували потребу у сучасних просторах для зустрічей, дозвілля та розвитку, у подіях і заходах (свята, воркшопи, фестивалі, концерти), активностях на свіжому повітрі та у приміщеннях, спортивних секціях, кінотеатрах під відкритим небом, а також у можливостях для працевлаштування та участі у житті громади. Серед проблем молоді виділяли нестачу робочих місць, обмежений вільний час, труднощі з транспортом та стан доріг.

Що стосується пропозицій щодо заходів та ініціатив, молодь зазначила потребу у курсах з ІТ, підприємництва, англійської, фінансової грамотності, волонтерських проектах, спортивних подіях, екоакціях, організації молодіжних просторів, концертів, кіносеансів, майстер-класів, стартапів та менторства для підприємців. Акцент робився на практичному досвіді та можливості реалізації

власних ідей, з підтримкою у вигляді міні-грантів і наставництва, а також на організації зустрічей із фахівцями різних професій та профорієнтаційних заходів.
**Відповідь на запит Коропської філії Чернігівської обласної організації ТЧХУ в . Короп №7 від 22.09.2025 р. **

Опитування молоді Коропської громади: потреби, проблеми, очікування. Опитування проводилося з 4 по 10 липня 2025 року, у ньому взяли участь 285 респондентів. За результатами опитування, молоді бракує різноманітних активностей для дозвілля та розвитку. Найчастіше згадували мистецькі простори та кінотеатр під відкритим небом — 81,9% респондентів. Менше, але все ж відзначали потребу у навчальних тренінгах, спортивних та фізичних активностях, молодіжних клубах та творчих гуртках (по 2–3% відповідей). Лише 2,5% вважають, що активностей не бракує. Серед проблем, що найбільше турбують молодь, провідними є стрес і тривожність (44,7%) та питання здоров'я (27,5%). Щодо участі в громадських ініціативах, 12,5% молоді активно долучаються, 72,9% іноді беруть участь, а 14,7% не долучаються зовсім. Для активнішої участі респонденти вказали фінансову підтримку молодіжних ініціатив (46%), більше інформації про можливості (24,5%), можливість реалізувати власні ідеї (18,8%) та підтримку наставників (9,2%). Потреби молоді систематизувалися у кілька ключових напрямів. Серед них: дозвілля та простори для відпочинку (кінотеатри, концерти, молодіжні клуби, пляжі, творчі простори), освіта та розвиток (якісні тренінги, сучасна освіта, розвиток навичок, тайм-менеджмент), психологічна підтримка, творчість і культура, працевлаштування та економічні можливості, участь у житті громади (волонтерство, активність), особистісний розвиток (лідерство, мотивація, самостійність), безпека та здоров'я (укриття, медична допомога, чисте довкілля) та інфраструктура (магазини, транспорт, сучасні простори для зустрічей). Ці результати свідчать про комплексний характер потреб молоді та необхідність цільових програм для їх задоволення.

**Відповідь на запит Коропської селищної ради від 23.09.2025 №1994/01-27*.*

Молодіжна рада при Бахмацькій міській раді протягом 2025 р. проводила опитування про потреби та дозвілля молоді. Відповідно до проміжних результатів визначено, що частка осіб яка хоче бути волонтером порівнюючи з 2022 р. збільшилась – в 2022 – 51%, 2025 р. – 63%. На запитання щодо того, які важливі питання мають бути на порядку денному під час найближчої сесії Бахмацької міської ради визначили наступне: Спорт і розвиток ДЮСШ (брак тренерів, потреба у розвитку секцій); Інфраструктура (контроль якості ремонту/будівництва тротуарів, парків, майданчиків); Дозвілля молоді та неформальна освіта; Кадрове оновлення (більше молодих вчителів); Волонтерська діяльність і громада.

На запитання щодо потреб в дозвіллі акцентовано увагу на: молодіжних та масових подіях (кінопокази, квести, форуми) та на залученні нової молоді (неформальна освіта). Разом з тим, 28% респондентів зазначають, що органи місцевого самоврядування враховують їхню думку.

**Звіт Бахмацької молодіжної ради липень-серпень 2025 р. **

3. ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ

Отже, можна зробити висновок, що здійснене дослідження стану молодіжної політики та потреб молоді Чернігівської області дозволило комплексно оцінити актуальні виклики, рівень залученості молоді до громадського життя та інституційну спроможність громад у сфері реалізації молодіжної політики. Аналіз результатів анкетування, фокус-групових досліджень, а також зібраної інформації від органів місцевого самоврядування засвідчив як наявність позитивних практик, так і системні проблеми, що потребують стратегічного реагування.

Дослідження підтвердило, що молодь області має запит на якісне дозвілля, можливості для розвитку, зайнятості, психологічну підтримку та реальну участь у прийнятті рішень. Водночас існують бар'єри, пов'язані з обмеженими ресурсами громад, нерівномірним розвитком молодіжної інфраструктури, безпековими викликами та недостатньою координацією між зацікавленими сторонами.

На основі аналізу, визначено пріоритетні напрями в розрізі Молодіжної політики Чернігівщини:

У РОБОТІ З МОЛОДДЮ:

1. Підвищення рівня поінформованості молоді

- Створення єдиного онлайн-простору (телеграм-канал, сторінка в Instagram, інформаційна розсилка) з актуальними можливостями для молоді області — навчальні програми, гранти, конкурси, волонтерські ініціативи.
- Проведення інформаційних кампаній «Молодь Чернігівщини може більше!» з прикладами успішних історій молодих людей із громад.
- Інформаційні кампанії щодо стажувань на регіональному та національному рівні.
- Інформаційні кампанії щодо відмінностей в роботі Молодіжного Центру та Молодіжної Ради, а також про наявність їх в громадах та можливостях що пропонують.

2. Розвиток неформальної освіти та дозвілля

- Навчання молодих лідерів навичкам проєктного менеджменту, адвокації та комунікації з владою.
- Проведення освітніх таборів, форумів, тренінгів з особистісного розвитку, лідерства, медіаграмотності.
- Підтримка створення молодіжних просторів, коворкінгів та культурних локацій у громадах, де молодь може зустрічатися й реалізовувати свої ідеї

3. Формування культури взаємопідтримки та волонтерства

- Популяризація волонтерських історій, відзначення активної молоді на рівні області
- Створення спільної бази волонтерських можливостей і проєктів для охочих долучитися

4. Посилення комунікації між молоддю та владою

- Організація спільних діалогових зустрічей між представниками ОДА, місцевої влади та молоддю з різних громад.
- Розробка Програми стажувань на обласному рівні в державних та приватних установах.

У РОБОТІ З МОЛОДІЖНИМИ РАДАМИ:

- 1. Запровадження регулярних онлайн-зустрічей з Головами/Заступниками Молодіжних Рад області для консолідації зусиль та обміну досвідом між громадами.**
- 2. Створення освітньо-інформаційної програми для Молодіжних Рад області, адаптовану до контексту Чернігівщини.**
- 3. Запровадження системи мотивації Молодіжних Рад - нагородження 1 р. на рік за успішні реалізовані ініціативи**
- 4. Організація Форуму Молодіжних Рад області з метою формування єдиного простору для обміну досвідом, визначення спільних викликів та вироблення консолідованого бачення розвитку молодіжної політики на Чернігівщині.**
- 5. Організація навчальних програм з написання грантів, розвитку підприємницьких ініціатив та соціального підприємництва через співпрацю з Партнерами.**
- 6. Запровадження системи офлайн обміну досвідом між Молодіжними Радами області/ країни.**
- 7. Розробка інформаційних постів в соціальних мережах як можна бути корисним громаді через інструмент Молодіжної Ради дистанційно.**
- 8. Ініціювання створення молодіжних консультативно-дорадчих органів у громадах, де їх ще немає.**
- 9. Надання системної підтримки місцевим молодіжним радам у стратегуванні та організаційному розвитку, зокрема у формуванні чіткого бачення діяльності, розробці річних планів роботи, запровадженні ефективної внутрішньої структури (поділ на сектори/напрями), а також підвищенні спроможності членів молодіжних рад до планування, реалізації та оцінки молодіжних ініціатив.**
- 10. Стимулювати Молодіжні Ради стати «агентами змін» зокрема шляхом адвокації запровадження програм стажувань для молоді на місцевому рівні, у співпраці з органами місцевого самоврядування, комунальними установами та місцевим бізнесом.**
- 11. Сприяти підвищенню спроможності Молодіжних рад у проведенні системної оцінки потреб молоді на місцевому рівні як основи для планування діяльності, адвокації та розробки ефективних молодіжних програм.**